

HOTĂRÂRE

Nr. 68/31.10.2011

Consiliul de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune desemnat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 33/29.06.2010

În temeiul prevederilor Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Administrație al SRR aprobat prin HCA nr.9/2010, cu completările ulterioare;

În urma dezbaterilor din data de 17, 31 august, 19 septembrie a.c. și a analizei și votului asupra documentelor prezentate la pct. D2 de pe ordinea de zi a ședinței din data de 31.10.2011,

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – (1) Se aprobă inițiativa de omagiere a fondatorilor radioului public, personalităților vieții culturale și artistice care au condus la crearea și consolidarea Societății Române de Radiodifuziune, prin organizarea și derularea unor evenimente și spații omagiale dedicate memoriei personalităților marcante, amplasate în interiorul și/sau exteriorul sediului societății.

(2) Evenimentele prevăzute la alin.(1) vor avea loc la 1 noiembrie 2013, în cadrul festivităților de aniversare a 85 de ani de radiofonie publică din România.

(3) Serviciul Patrimoniu va elabora un Proiect până la ședința ordinară a Consiliului de Administrație din luna decembrie, care va cuprinde spațiile și modul de amenajare al acestora, calendarul evenimentelor, costurile și sursele de finanțare necesare.

Art.2 – (1) Începând cu data de 11 noiembrie 2011, sălii de concerte a Studioului Teritorial Radio Cluj i se atribuie denumirea: "Vasile Rebreanu".

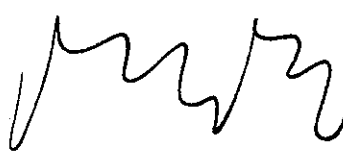
(2) În zona de acces a publicului în sală, va fi amplasată o placă memorială cu noua denumire a sălii de concerte, prevăzută la alin. (1).

Art.3 – Serviciul Patrimoniu și Studioului Teritorial Radio Cluj vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri, cu respectarea reglementărilor incidente în materie.

Pentru conformitate,

András István DEMETER

Președinte

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Inițiativa formulată prin Memoriul înaintat de domnul prof. univ dr. Mircea Vaida-Voevod, în numele a peste 100 de intelectuali clujeni, privind amplasarea unui bust al scriitorului și omului de radio Vasile Rebreanu în curtea Studioului de Radio Cluj – Radio România Cluj (Anexa 1) a constituit obiectul a numeroase dezbateri și analize, atât la nivelul compartimentelor abilitate, cât și în cadrul ședințelor Consiliului de Administrație din 17, respectiv 31 august, respectiv 19 septembrie a.c. Reamintim aici și consultarea salariaților SRR pe această temă, desfășurată în perioada 12-31 august.

Omagierea ctitorilor radiofoniei din România constituie una dintre preocupările radioului public și, implicit, a actualei conduceri, de a cinsti memoria personalităților marcante ale țării noastre, însă rezolvarea acestei datorii de onoare trebuie făcută într-o manieră, obiectivă echilibrată și coerentă.

În acest sens, se arată două posibile rezolvări, atât ca răspuns la solicitarea memorandiștilor, cât și la demararea proiectului de omagiere a personalităților radiofoniei, după cum urmează:

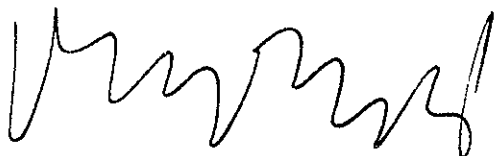
A. Continuarea seriei deschise de acum câțiva ani - și la Studioul Teritorial Cluj - de a denumi săli și studiouri ale Societății Române de Radiodifuziune cu numele unor personalități marcante.

Propunem, astfel, atribuirea numelui „Vasile Rebreanu” Sălii de Concerte a Studioului Radio România Cluj. Oficializarea noii denumiri va putea avea loc în data de 11 noiembrie 2011, cu ocazia aniversării zilei de naștere a lui Vasile Rebreanu, marcată printr-un eveniment-spectacol și consemnată printr-o placă memorială, amplasată în zona de acces al publicului în sală (Propunerea din partea Radio Romania Cluj în Anexa 2).

B. Implementarea unui proiect de cinstire a precursorilor/fondatorilor radioului public, gestionat de către Serviciul Patrimoniu.

Prin acest demers, asumat la nivel de principiu de către Consiliul de Administrație al SRR în ședința din 31 august, se va urmări crearea unor spații/galerii omagiale, amplasate fie în interiorul, fie în exteriorul sediilor Societății Române de Radiodifuziune. În acest sens, a fost întocmită și completată o listă cu personalități (**vezi Anexa 16**) care merită cu prisosință recunoașterea contribuției lor la crearea și consolidarea instituției noastre. Lista va trebui completată și argumentată, iar ulterior se va putea analiza și decide, în baza recomandărilor compartimentelor abilitate ale Societății Române de Radiodifuziune, spațiile ce vor fi dedicate memoriei personalităților, modul de amenajare al acestora, costurile, calendarul proiectului și sursele financiare din care se va realiza, astfel, încât festivitățile de aniversare a 85 de ani de radiofonie publică din România, la 1 noiembrie 2013, să aibă și această importantă componentă.

Demeter András István
Președinte director general

*D-sale D-lui András István Demeter,
Președinte Director General al
Societății Române de Radiodifuziune*

Adresa de corespondență a semnatarilor:
400129 Cluj-Napoca, B-dul Eroilor 38
ap. 12, județul Cluj, în atenția Prof.univ.
Dr. Mircea Vaida-Voevod

SOCIETATEA ROMANA DE RADIODIFUZIUNE		
REGISTRATURA GENERALA		
INTRARE NR.	248	
ZIUA	LUNA	ANUL
11	06	2011

MEMORIU

ANEXA 1.

Stimate Doamnă Președinte, în 28 aprilie 2011 s-au împlinit 5 ani de la moartea reputatului om de cultură și radio Vasile Rebreanu, cel care poate fi considerat un reformator al presei vorbite din Transilvania și în special al Studioului de Radio din Cluj. Iată de ce, noi, o pleiadă de intelectuali, oameni de artă, oameni de știință, clujeni (peste 100 de semnături!) – dintre care remarcăm prezența IPS Mitropolitul Clujului, Albei și Maramureșului, aceea a Președintelui Academiei Române, a unor scriitori de seamă, de mari actori, a 35 de profesori universitari, publiciști radio, alături de fideli ascultători de diverse profesii - socotim, cu peste măsură îndreptățire că a venit vremea ca Studioul de Radio clujean să poarte numele de **Studioul Regional de Radio Cluj – “Vasile Rebreanu”**. Ne aflăm într-o situație similară cu aceea a postului “Radio 3Net”, a cărui denumire a devenit, prin decizia Consiliului de Administrație a Societății Române de Radiodifuziune – “Radio 3Net – Florian Pitiș”. De asemenea, propunem ca în curtea aparținătoare Studioului, în fața imobilului, în cursul acestui an comemorativ, să fie amplasat un bust al lui **VASILE REBREANU**, donație din partea unui grup de sponsori.

În vremuri grele, de brutală suprimare a libertății de gândire, directoratul de saisprezece ani (1969 – 1985) al lui Vasile Rebreanu a însemnat, neîndoielnic, o pagină de excepție în care prin curaj și abilitate, urmat în mod solidar de către un grup de distinși redactori și colaboratori, români și maghiari, el a izbutit să dea glas unei altfel de voci a Transilvaniei. A preluat în 1969 un Radio supus unei mohorâte cenzuri, cu hotărârea fermă, chiar prin asumarea de riscuri, de a încerca a slobozi din colivie cât mai multe dintre cuvintele adevărului.

Avea o platformă prestigioasă în spațiul culturii noastre, se bucura de o reală notorietate care i-a conferit o autoritate recunoscută, dublată de tipica voință de Școală Ardeleană, aceea de “a duce un gând până la capăt”. Numele său se întemeiază pe o impresionantă operă literară: 25 de volume de proză și dramaturgie, distins cu 5 premii ale Uniunii Scriitorilor și cu Marele Premiu al Festivalului Internațional al Filmului pentru Tineret, în 1965, pentru scenariul “Gaudeamus igitur”, cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca, deținător al Diplomei de excelență pentru întreaga operă literară la împlinirea vârstei de 70 de ani, tradus în peste 10 limbi, beneficiar până la sfârșitul vieții al indemnizației de merit. Cariera sa literară nu a fost, firește, lipsită de opreliști. Astfel, piesa de teatru “Frumoasa Fernanda”, cu titlul inițial “Pe loc repaus asasini”, a fost interzisă iar volumul de teatru cu titlul “Conferința de la Balta” a fost topit. De altfel, unul dintre puținele romane de sertar scrise în spațiul românesc înainte de 1989, înfierând dictatura, “Legăți-vă centurile de siguranță”, a fost scris de către Vasile Rebreanu, fiind lansat la Radio Cluj în 2004, la împlinirea a 70 de ani de viață ai scriitorului.

De la început, în 1969, el a schimbat semnalul postului, de sorginte stalinistă, cu unul nou, inspirat din creația enesciană, la care se adaugă câteva acorduri specifice dintr-un vechi cântec închinat lui Avram Iancu. De asemenea, de atunci semnalului muzical îi urmează enunțul – “Aici Cluj, România!” – până la acea dată doar Bucureștiul putea alătura numelui

postului și pe acela al țării. De fapt, schimbarea a coincis unei esențiale primeniri a timbrului presei vorbite din Cluj, unei modernizări care se străduia să forțeze pe cât posibil clișeele anchilozate al limbajului de lemn. Instituția a izbutit să adune în mod consecvent personalitățile marcante ale *Locului*, deopotrivă români și maghiari, vârfuri ale literaturii, artei și științei, mărturii rămase în fonoteca de aur, o realizare a acelui timp. Se cuvine a fi evocate în acest context o serie de spectacole "Acusticon", cu teme socotite pe atunci tabu, prezența colindelor religioase în preajma Crăciunului, emisiunile de muzică occidentală, înființarea în cadrul Studioului a Galeriilor de artă - Radio, transmiterea în premieră absolută a unor cunoscute cântece interzise.

Atât în limba română, cât și în limba maghiară, Radio Cluj a cunoscut în perioada evocată, pentru prima dată în istoria sa, acea personanță pe care fără exagerare o putem defini a fi fost o autentică rezistență prin cultură împotriva atentatului la libertatea de idei, practicat de dictatură, de totalitarismul ideologic - acesta fiind motivul real al desființării studiourilor teritoriale.

Nu o dată, redactori ai Studioului de Radio Cluj, propuși a fi dați afară pe motive de dosar politic (așa-zisa "origine putredă", sau având rude care ceruseră azil politic în Occident!) au fost apărați și păstrați în funcție, cu exemplar curaj, de către Directorul Vasile Rebreanu. De fapt, el nu a plecat niciând din Radio, i-au rămas aici "numele și opera".

Tot ceea ce el a întreprins pe "baricada" numită Radio Cluj într-o perioadă potrivnică și chiar sumbră, rămâne o mărturie despre puterea Cuvântului Scris și a Cuvântului Vorbit.

Considerăm că numele lui VASILE REBREANU pe frontispiciul Radioului din Cluj, ca și amplasarea în curtea Studioului a unui bust al acestuia, sunt fapte de dreaptă recunoaștere și deopotrivă conferă acestei nobile instituții semnul distincției și temeiniciei.

Semnatarii acestui memoriu:

Nr. crt.	Numele	Profesia si functia	Semnătura
1	Dorel Vișan	ACTOR	[Signature]
2	DIMITRIU FĂRCAȘ	Prof. D.H.C. ^{Recad. 1900} CLUJ	[Signature]
3	Andrei	Arhiepiscop, episcop	[Signature]
4	Florin Pion	[Signature]	[Signature]
5	MIHAI DRAGOLEA	Dr. au litera, Scriitor	[Signature]
6	MIOGA MIRCEA	ING. AR. GENERAL MIOGA PORTELIAN	[Signature]
7	NIU IOHEL DRAGOS	JURIST - EDITOR STUDIA	[Signature]
8	MIRCEA VAIDA - VOEVOD	PROF. UNIV. BR., SCRITOR	[Signature]
9	IONEL HAIDUC	Academician	[Signature]

Nr. crt.	Numele	Profesia si functia	Semnatura
8a	Leonida Jucik	ing. ar.	[Signature]
9b	Dz Ansu Anica	ceccet st. gr. I	[Signature]
10	BACIU AUGUSTIN	manager	[Signature]
11	VITOC Ionel	architect	[Signature]
12	POP V. PIRNUS	MANAGER	[Signature]
13	Lechistea Vasile	st. uc.	[Signature]
14	Ionel Alexandru	artist	[Signature]
15	GHEORGHE ANTONIU	artist plastic	[Signature]
16	MURESAN MIHAI.	inginer	[Signature]
17	GUS PETRU	prof.	[Signature]
18	LUPU IOAN.	INGINER	[Signature]
19	BALAH BARBU	profesor univ.	[Signature]
20	Cublea Curtatu	prof. univ.	[Signature]
21	GURJIN GI	ING	[Signature]
22	H. H. H.	prof.	[Signature]
23	DAVID IOAN	prof. univ. M. Y.	[Signature]
24	Dan Budescu	prof. dr.	[Signature]
25	Ionel Ion	[Signature]	[Signature]
26	Rusu Constantin	poet	[Signature]
27	Pompiliu Manea	prof. dr.	[Signature]
28	Dr. I. I.	[Signature]	[Signature]
29	Ionel Ion	[Signature]	[Signature]
30	Ionel Ion	[Signature]	[Signature]
31	TODERICI VALER	PRESEDINTE	[Signature]

Nr. crt.	Numele	Profesia si functia	Semnătura
	32 MĂRGINEAN AURELIAN MARIUS	inginer-economist	
33	Tomciog Calu	inginer	
34	ANDREICA VIKTOR	SOCIOLOG	
35	Jules Icaiu	preotopop	
36	George Brăicea	- " -	Brăicea
37	Bercea Victor	prof.	
38	Dina Al	inc	
39	Conduta Măstă	prezent RADIO	
40	CHRISTIAN VAILE PERICAR		
41	STOICA ELENA	expert cantabile	
42	TAROCI NICOLAE	economist	
43	Milea Mya	muzic	
44	BRADIA IRASIA	profesor	
45	VASILE SĂLĂJAN	scriitor	
46	Victor Danian	scriitor	
47	PRODIGE EUGHIE	scriitor	
48	MIRON SCROBETE	SCRITOR	
49	OCTAVIAN SCHIAU	profesor univ.	S. Schiau
50	Radu VILĂ	dr. soc. cercetator/jurnalist	
51	VASILE POP	v. Victor	
52	Gelu Neamtu-istoric	Dr. cercetator st. I	G. Neamtu
53	MARIA VAIDA-VOEVOD	SCRITOR / ZARIST	Maria V. V.
54	MELAHIA DRĂGAN	jurnalist radio	
55	VASILE RADU	critic de arta	
56	VINTELER ONUFRIE	prof. univ. dr. D.H.C	Vinteler
57	FĂNACHE VASILE	prof. univ. dr.	V. Fanache

Nr. crt.	Numele	Profesia	Semnatura
58	Yola Vistian	prof. univ. dr.	Yola
59	D. Prataste	acad. prof. univ.	D. Prataste
60	Sida Andrei, prof. dr.	Fac. de drept	Sida
61	Tefuse Viorel	jurist	Tefuse
62	(Ion Corne)	medic Cluj	(Ion)
63	Prof. dr. Liviu VLAD	medic primar chirurg profesor universitar	VLAD
64	Hantea Ioan	profesor	H. Hantea
65	Bolintean Teodor	prof. univ.	Teodor
66	Nicolae EDROIU	academician profesor universitar	EDROIU
67	Dan REBREANU	scriitor	Dan
68	Mirela Al. Birt	prof. universitar medic	Mirela
69	Mikela German - Chisioara	profesor universitar medic	Mikela
70	Marcel Ionescu	scriitor	Marcel
71	Adrian Tiu	profesor, scriitor	Adrian
72	Ion Bindean	profesor	Ion
73	Anel Rău	scriitor	Anel
74	Stănescu Alexandru	prof. escort	Stănescu
75	Teodor Tihon	scriitor	Teodor
76	DOHOTARU GH. OCTAVIAN	regizor	DOHOTARU
77	Alexandra Rus	istoric de artă	Alexandra
78	Maria Dan	prof. univ. dr.	Maria
79	Eleonora Rebreanu (căs. Sava)	lector univ. dr.	Sava

Cluj-Napoca, la

Nr. crt.	Numele	Profesia	Semnătura
80	BAN DANIELA, dr.	MEDIC STOMATOLOG	<i>[Signature]</i>
81	ZANC GRIGORE	scriitor	<i>[Signature]</i>
82	VLAD - ROAICA	MEDIC	<i>[Signature]</i>
83	DUMITRU SUCIU	ISTORIC	<i>[Signature]</i>
84	ILEANA NEGRU	ACTRITA	<i>[Signature]</i>
85	MUNTEANU MARIA	ACTRITA	<i>[Signature]</i>
86	URSU E. MELANIA	ACTRITA	<i>[Signature]</i>
87	BĂCIOIU PETRE	ACTOR	<i>[Signature]</i>
88	SORIN GRECU	JURNALIST	<i>[Signature]</i>
89	SELES MARIA	MUZICANT	<i>[Signature]</i>
90	Ioan Bizău	preot profesor	<i>[Signature]</i>
91	HUTANU IOAN	Prof. univ. chirurgie	<i>[Signature]</i>
92	IOAN SBĂRCIU	PICTOR PROF. UNIV.	<i>[Signature]</i>
93	SIMON SIMON	Prof. univ.	<i>[Signature]</i>
94	Nicolae Bosan	prof. univ.	<i>[Signature]</i>
95	Liviu-Petru Zăpătan	prof. univ.	<i>[Signature]</i>
96	Lujm Irohm	conf. dr.	<i>[Signature]</i>
97	GABRIEL NAȘCI	Judecator	<i>[Signature]</i>
98	GABRIEL BĂDESCU	conf.	<i>[Signature]</i>
99	HOSU IOAN	lector dr. / Sociology	<i>[Signature]</i>
100	PUSCAS, L. VALENTIN	jurist.	<i>[Signature]</i>
101	HĂBUC IOVANCA	prof. univ.	<i>[Signature]</i>

Cluj-Napoca, la 5 iunie 2011.....

*Am reprimut
via email*

[Signature]

Către

Conducerea Societății Române de Radiodifuziune

În atenția

Domnului președinte-director general András István Demeter

În legătură cu efortul de a conserva și cinsti memoria personalităților marcante ale radiofoniei românești, ne reafirmăm dorința de a ne aduce aportul la acest demers ca și studio regional al Corporației.

Salutăm și susținem abordarea complexă și articulată care s-a conturat prin poziția Conducerii SRR, în urma căreia istoria presei din România va fi completată de un capitol distinct și bine documentat, cel care cuprinde somitățile cu certe contribuții la dezvoltarea și afirmarea domeniului radiofonic.

În acest context, ca răspuns la o inițiativă civilă locală, privind personalitatea scriitorului și dramaturgului Vasile Rebreanu, directorul Radio Cluj în perioada 1969-1985 vă prezentăm punctul nostru de vedere. Considerăm că este o atitudine coerentă, constructivă și echilibrată.

Coerentă fiindcă într-o primă reacție la Memoriul unui grup de intelectuali clujeni managementul Radio România Cluj a avansat câteva propuneri concrete: Sala de Concerte din sediul Studioului să poarte numele reputatului om de presă; Momentul să fie marcat printr-un eveniment spectacol. Astfel s-ar continua seria deschisă de acum câțiva ani, când blocul de emisie a primit numele Onoriu Atanasiu, fostul inginer șef al Studioului, cel care a girat, din punct de vedere tehnic, reluarea activității Studioului după 1989.

În etapa secundă cabina muzicală a fost denumită după specialistul Dumitru Vârtic, promoter versat al folclorului din Transilvania. Menționăm că printre prioritățile dezvoltării pe termen scurt și mediu a Radio România Cluj figurează și proiectul Radio Cluj- Pol Cultural. Modernizarea Sălii de Concert, cu o acustică deosebită, utilizarea ei și crearea unui spațiu multifuncțional (pentru activități culturale dintre cele mai diverse: teatru, miniconcerte, conferințe, vizionări de filme) va integra Studioul regional în circuitul cultural clujean, oferind Sălii o vizibilitate mediatică pronunțată.

În același timp s-a formulat propunerea ca în 2014, la aniversarea a șase decenii de radiofonie clujeană Radio România Cluj să inaugureze un muzeu în incinta Studioului. În decursul prezentării și documentării celor 60 de ani un accent

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIODIFUZIUNE			
CABINET PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL			
NR.	6130		
Ziua	19. Luna	10. Anul	2011

aparte se va acorda conducătorilor instituției: Ludovic Rațiu, Vasile Rebreanu și Horea Bădescu.

Atitudinea noastră este constructivă, deoarece am dat curs doleanței de a întreprinde pași concreți, propunerea noastră fiind transmisă inițiatorului Memoriului, în scurt timp după ce am fost informați de existența unui astfel de demers. Conducerea Radio România Cluj și-a manifestat dispoziția și deschiderea spre dialog și discutarea unor aspecte efective în acest sens.

Punctul nostru de vedere este echilibrat și datorită șansei de a avea pe mână, împreună cu echipa mea, valori de înaltă clasă prin care se caracterizează cronologia Radio România Cluj .

Cluj-Napoca
17 octombrie 2011

Cu respect,

în numele Comitetului Director
al Radio România Cluj
redactor șef
Florin Zaharescu

Declarație

Subsemnatul Haiduc Ionel, prin prezenta declar că ~~nu~~ ^{fiind} am fost informat corect despre conținutul Memoriului adresat Președintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea Vaida-Voevod, iar după aflarea ^{condițiilor legale pentru asemenea} ~~formei complete a acestui memoriu~~ ^{memoriu} îmi retrag adeziunea și semnătura, decizii formale aparținând Consiliului de administrație al Radiodifuziunii. Sper ca în continuare cășubarea și conducerea Radiodifuziunii să nu fie afectate de acest incident.

Cluj Napoca,
28.10.2011

Cu stimă,

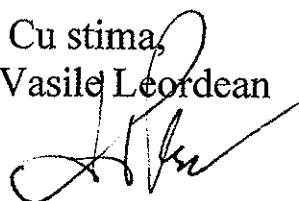
Haiduc Ionel

Declaratie

Subsemnatul Vasile Leordean, om de afaceri, prin prezenta declar ca nu am fost informat despre continutul Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societatii Romane de Radiodifuziune, intocmit de catre prof. univ. dr. Mircea-Vaida Voevod, iar prezenta mea printre semnatarii acestui memoriu la pozitia 9a este un fals , inclusiv semnatura.

Cluj Napoca,
26.10.2011

Cu stima,
Vasile Leordean

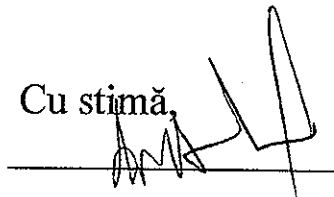

Declarație

Subsemnatul BACIU AUGUSTIN prin prezenta declar că nu am fost informat corect despre conținutul Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea-Vaida Voevod, iar după aflarea formei complete a acestui memoriu îmi retrag adeziunea și semnătura .

Cluj Napoca,
26.10.2011

Cu stimă,

Declarație

Subsemnatul Manea Pompiliu, doctor în inginerie electrică, fondator și presedinte al TEMCO, prin prezenta declar că nu am fost informat despre conținutul Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea Vaida- Voevod, în consecință, prezența mea printre semnatarii memoriului la pozitia 27 este un fals, ca și semnătura ce apare. Mai mult decât atât, în perioada 20 dec. 2010 - 29 mai 2011, eu am fost în „Croaziera 2011” în jurul lumii, pe vasul M.S. Amsterdam și în Miami Florida. Nu era posibil să dau această semnătură și nici nu-am amintit-o să mi se fi cerut așa ceva.

Cluj Napoca,
28.10.2011

Cu stimă,

Manea

Declarație

Subsemnatul Cornel Pop, ziarist pensionar, prin prezenta declar că după o primă acceptare a conținutului Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea Vaida-Voevod, am revenit asupra deciziei, informând despre acest lucru pe autorii memoriului, dar numele meu și semnătura au ramas pe lista respectivă la poziția 62, ignorându-se decizia mea.

Cluj Napoca,
26.10.2011

Cu stimă,

Cornel Pop

Declarație

Subsemnatul dr. Filofteia Alex Rus, prin prezenta declar că nu am fost informat corect despre conținutul Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea Vaida-Voevod, iar după aflarea formei complete a acestui memoriu îmi retrag adeziunea și semnătura .

Cluj Napoca,
28.10.2011

Cu stimă,

Alex Rus

Declarație

Subsemnatul Melania Ursu, prin prezenta declar că nu am fost informat corect despre conținutului Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea-Vaida Voevod, iar după aflarea formei complete a acestui memoriu îmi retrag adeziunea și semnătura .

Cluj Napoca,
26.10.2011

Cu stimă,

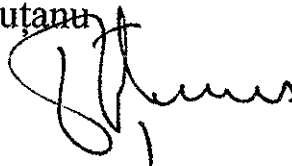
Melania Ursu

Declarație

Subsemnatul prof.univ.dr. Ioan Huțanu, prin prezenta declar că nu am fost informat corect despre conținutul Memoriului adresat Presedintelui-Director General al Societății Române de Radiodifuziune, întocmit de către prof. univ. dr. Mircea-Vaida Voevod, iar după aflarea formei complete a acestui memoriu îmi retrag adeziunea și semnătura .

Cluj Napoca,
26.10.2011

Cu stimă,
Ioan Huțanu

Dsale. D-lui. András István Demeter,
Președinte Director General al Societății Române de Radio

Stimate Doamne Președinte Demeter,

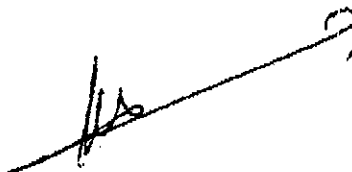
Cu referire la răspunsul Dvoastră nr. 6554/25.07.2011, privind *Memoriul* întemeiat pe cele peste o sută de semnături ale unei pleiade de oameni de artă și știință, intelectuali clujeni, observând, iată, că ne asigurați – „în semn de respect pentru inițiativa noastră”, de „totală deschidere” în a identifica un mod de „a cinsti memoria omului de cultură și radio Vasile Rebreanu” (spre a cita finalul textului Dvoastră), Vă semnalăm că tocmai o astfel de „modalitate”, pe care o susțineți Dvoastră, a fost clar formulată în *Memoriul* amintit și anume amplasarea în curtea Studioului din Cluj (deci, nu pe domeniul public) a unui bust al lui Vasile Rebreanu, donație a unui grup de sponsori.

Dat fiind că de la înregistrarea *Memoriului* au trecut deja 45 de zile, Vă rugăm să ne comunicați cât mai grabnic acordul Dvoastră scris, pentru a ne putea realiza proiectul în timp util.

Cu stimă, în nume propriu și ca mandatar al semnatarilor *Memoriului*:

Prof.univ.dr. Mircea Vaida-Voevod

Cluj, la 27.07.2011

Stimate Domnule Președinte Traian Bănescu,

Am înaintat către Societatea Română de Radiodifuziune (în 14.06.2011) un *Memoriu* semnat de peste o sută de personalități clujene, o pleiadă de intelectuali, oameni de artă, oameni de știință, clujeni – dintre care remarcăm prezența IPS Mitropolitul Clujului, Albei și Maramureșului, aceea a Președintelui Academiei Române, a unor scriitori de seamă, a unor mari actori, a 35 de profesori universitari, publiciști radio, etc., în care solicitam ca Studioul Regional de Radio Cluj să se numescă Studioul de Radio Cluj – „Vasile Rebreanu”, marcantă personalitate culturală și de radio.

Ni s-a comunicat de către Președintele SRR, András István Demeter, că în privința denumirii studiourilor teritoriale, Consiliul de Administrație al SRR s-a pronunțat prin Hotărârea nr. 46/29.06.2011. Astfel, studiourile locale au devenit Radio România Cluj, Timișoara, Iași, etc. Nu am contestat amintita decizie, deși ar fi fost normal să se analizeze în același cadru și *Memoriul* nostru, pentru că se referea direct la tematica abordată iar petiția noastră a fost înregistrată la SRR cu mult înaintea ședinței Consiliului. A rămas în discuție, spre rezolvare propunerea din *Memoriu* privind amplasarea în curtea Studioului de Radio Cluj (deci nu pe domeniu public) a unui bust al scriitorului Vasile Rebreanu, donație a unui grup de sponsori. Vasile Rebreanu este autor a 25 de volume de proză și dramaturgie, distins cu 5 premii ale Uniunii Scriitorilor și cu unul internațional, tradus în peste 10 limbi, director al Studioului Cluj din 1969 până la abuziva desființare în 1985, reformator al presei vorbite din Transilvania, cel care încă din 1969 a schimbat semnalul Radioului Cluj, de sorginte stalinistă, cu unul inspirat din acordurile unui vechi cântec închinat lui Avram Iancu, semnal care răsună în eter și astăzi, spre a ne opri la un singur exemplu.

Vă rugăm să ne sprijiniți în realizarea acestei inițiative, privind amplasarea bustului scriitorului Vasile Rebreanu, de la a cărui moarte se împlinesc 5 ani, demers cultural ce vine din partea societății civile, merit să cinstească memoria unui important reprezentat al Societății Române de Radiodifuziune.

Răspunsurile pe care le-am primit până acum din partea Directorului General al SRR ne îndreptățesc să credem că în calea proiectului nostru se pun nejustificate piedici, motiv pentru care cerem imperativ ca problema amplasării bustului scriitorului și omului de radio Vasile Rebreanu să fie discutată și hotărâtă în Consiliul de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune.

Vă trimitem *Memoriul* și înscrisurile aferente.

Cu deosebită stimă și grațitudine, în nume propriu și ca mandatar al semnatarilor *Memoriului*,

Prof.univ.dr. Mircea Vaida-Voevod

Cluj, la 12.08.2011

D-sale.D-lui András István Demeter,
Președinte Director General al Societății Române de Radiodifuziune

Domnule Președinte Demeter,

Răspunsul Dumneavoastră cu nr. 6657 din 03.08.2011 în care ne aduceți la cunoștință că intenționați să organizați o „dezbateră publică” în sensul celor cuprinse în *Memoriul* nostru este un tipic subterfugiu care are menirea de a îngropa, în afara unui cadru instituțional legal, o inițiativă culturală care omagiază memoria unui important scriitor român, Vasile Rebreanu, om de carte și de radio. **Solicităm de aceea, ca *Memoriul* să fie supus analizei Consiliului de Administrație al SRR, cât mai curând posibil, dacă sunteți cu adevărat „profund atașat spiritului democratic și de transparență în elaborarea actului decizional” (spre a vă cita).** În adresa nr. 6554/25.07.2011 ați invocat o hotărâre a Consiliului de Administrație privind denumirea studiilor locale, hotărâre pe care noi nu am contestat-o, deși ar fi fost normal să analizați în același cadru și *Memoriul* nostru, pentru că se referea direct la tematica discutată, mai ales că acesta a fost înregistrat la SRR în 14 iunie 2011 iar ședința de Consiliu a avut loc în 29 iunie 2011.

A rămas fără răspuns propunerea din *Memoriu* privind amplasarea în curtea Studioului de Radio Cluj (deci nu pe domeniul public), a unui bust al lui Vasile Rebreanu, donație a unui grup de sponsori (însemnând: proiect de amplasare, bust de bronz și soclu). Așadar, acum urmează să vă pronunțați exclusiv în problema bustului.

În comunicarea din 03.08.2011 ne aduceți la cunoștință „Hotărârea” D-voastră ca în privința conținutului *Memoriului* (de ce vă referiți la întregul conținut, când a rămas în discuție doar amplasarea bustului !?) să decidă salariații SRR.

Respingem cu hotărâre această decizie ca fiind neavenită. Răspunsul D-voastră, departe de spiritul european, ne trimite în trecut, la vechile Consilii ale Oamenilor Muncii (COM-uri), când femeia de serviciu, ori electricianul (îndeletniciri de altfel întru totul onorabile) erau într-un mod aberant consultați asupra calității unor emisiuni. Un astfel de sondaj de opinie este dintru-nceput netemeinic, deoarece având în vedere vârsta majorității salariaților (fie că e vorba de cei din București ori de cei din provincie) aceștia nu au cum să se pronunțe în cunoștință de cauză asupra scriitorului și a epocii, cu atât mai puțin asupra meritelor lui Vasile Rebreanu la Studioul din Cluj. Chiar D-voastră, Domnule Demeter, v-ați născut în 1969, anul în care începea directoratul de 16 ani al lui Vasile Rebreanu.

Amplasarea unui bust este un act de cultură asupra căruia se pronunță oamenii de cultură. Este inadmisibil și ofensator să ignorați, chiar să anulați peste o sută de semnături ale unor marcante personalități, reprezentanți ai societății civile, unii dintre ei exegeți ai operei și biografiei scriitorului Vasile Rebreanu. Greutatea semnăturilor acestora este asigurată de cărțile lor, de faptele lor deosebite, nu le puteți ignora și cu atât mai puțin anula fără a vă nega una dintre principalele misiuni: promovarea valorilor naționale.

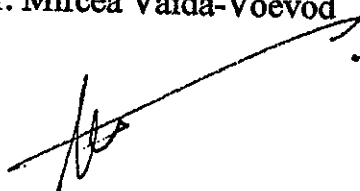
Radioul nu este al salariaților, ci, mai ales al ascultătorilor, al contribuabililor, plătitori de taxe și impozite. Un bust nu se ridică în beneficiul unei generații, el stă sub semnul Timpului și al Viitorimii. Semnatarii *Memoriului* cunosc opera și personalitatea lui Vasile Rebreanu, i-au apreciat curajul de a înfrunța dogma totalitară de dinainte de 1989, își amintesc că a schimbat semnalul postului de radio clujean, de sorginte stalinistă, cu unul inspirat din acordurile unui vechi cântec închinat lui Avram Iancu, care răsună în eter

și astăzi, că pe atunci singurul post unde se transmiteau colinde de Crăciun, era radioul clujean. Cum să aprecieze la adevărata dimensiune aceste fapte cei care n-au trăit atunci? Reformatorul Vasile Rebreanu a adus Radioul, presa vorbită, aproape de oameni. Noi am avut în vedere diversitatea profesiilor celor care și-au pus semnătura în sprijinul acestui demers întrutotul îndreptățit. Nu i-am ocolit nici pe oamenii de radio, așa cum inexact precizați în răspunsul D-voastră, dar i-am ales pe unii dintre aceia care au colaborat direct cu Vasile Rebreanu, din toate compartimentele redacționale, cunoscuți publiciști ce au trăit alături de directorul lor drama desființării abuzive a Studioului, din 1985. N-am uitat nici de Radioul clujean de astăzi, căruia ne-am adresat inițial. Redactorul-șef ne-a îndrumat spre D-voastră, motivând că în lipsa personalității juridice, Studioul teritorial nu poate decide asupra conținutului *Memoriului*.

Semnatarii prezentei petiții constată cu indignare că deși ne asigurați mereu „de întreaga disponibilitate și respect față de această inițiativă” (spre a vă cita din nou), în calea rezolvării ei se pun nejustificate piedici, că invocarea „unei largi dezbateri publice” *sine die* este sortită să arunce în derizoriu *Memoriul*, pe semnatarii lui, ca și personalitatea omului de cultură și radio Vasile Rebreanu – prezent în dicționarele literaturii române, autor a 25 de volume de proză și dramaturgie, distins cu 5 premii ale Uniunii Scriitorilor și cu unul internațional, tradus în peste 10 limbi, director eminent al Studioului de Radio Cluj într-o perioadă grea (1969-1985) - fapt ce ni se pare inacceptabil. SRR ar trebui în mod normal să se mândrească cu un asemenea reprezentat și cu faptul că un om de radio se bucură de o astfel de prețuire din partea ascultătorilor.

Solicităm ca *Memoriul* (respectiv acea parte care se referă la amplasarea bustului) să fie supus analizei membrilor Consiliului de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune, for democratic de largă reprezentare.

În nume propriu și ca mandatar al semnatarilor *Memoriului*,
Prof.univ.dr. Mircea Vaida-Voevod

Cluj, la 12.08.2011

de cont prin telefon
D. vol. [if telefonu
pola 7 ANEXA 14
[Signature]

Stimate Domnule Președinte Director General András István Demeter,

În scrisoarea cu Nr. 6130 din 12 octombrie a.c., pe care o semnați în numele Consiliului de Administrație al SRR, afirmați că *Memoriul* nostru, semnat de către peste o sută de marcante personalități culturale, a adus în atenție ceea ce numiți „Memoria Radioului”, inventariind o seamă de intenții de viitor ale SRR, de a omagia acele personalități „legate de afirmarea și dezvoltarea radiofoniei autohtone”, grupate în așa-zise „eșaloane”, începând cu 10 personalități interbelice, aparținând mai ales capitalei, în 2013, răstimp „adecvat gesturilor omagiale”, prin împlinirea a 85 de ani de radiofonie românească. Având în vedere că noțiunea de „eșalon” împrumutată din terminologia militară, conform Dicționarului – este „o parte a dispozitivului de luptă sau operativ, ori, a unei coloane în marș”, ne întrebăm cu îngrijorare firească pentru când anume proiectați a fi omagiat „eșalonul” în care va fi prezent Vasile Rebreanu, o personalitate evident nu numai de valoare locală, ci și națională ?!

Când se propun comisii și comitete, când se eșalonează valoarea, când se opun personalitățile una alteia, ca într-un concurs, când se transferă responsabilitatea unei decizii pe umerii viitorilor membri ai viitoarelor Consilii de Administrație (în anii 2013 și următorii), este lesne de înțeles pentru oricine că noi, membrii ai societății civile, semnatori ai *Memoriului*, nu suntem considerați un partener ci doar contribuabili, plătitori de taxe și impozite. Scrisoarea Dvoastră din 12 octombrie a.c. este un eseu cu bune intenții de viitor, care însă nu răspunde în niciun fel cererii noastre de amplasare a unui bust (donat de sponsori !), al scriitorului și omului de radio Vasile Rebreanu, în curtea Studioului de Radio Cluj. Așteptăm, așadar, un răspuns clar, obiectiv și punctual.

Precizăm totodată că *Memoriul* a fost înregistrat la Registratura SRR, sub nr. 277, în data de 14 iunie 2011, timpul de soluționare al înscrisului începând deci, din iunie 2011 și nu din data de 16 august a.c., așa cum reiese din misiva pe care ne-ați transmis-o.

Precizăm că inițial ne-am adresat Conducerii Studioului din Cluj, tocmai pentru că Redactorul-șef, D-nul. Florin Zaharescu, s-a pronunțat nu o dată extrem de elogios, atât în particular cât și în declarații publice, privitor la preșonalitatea și meritele deosebite ale lui Vasile Rebreanu, opinii care coincid în totalitate celor exprimate de noi. Invocând faptul că Studioul din Cluj nu are personalitate juridică, Domnia Sa ne-a îndemnat să trimitem acest *Memoriu* al societății civile, conducerii din București. Astfel am ajuns la D-voastră, cu sinceră încredere în Consiliul de Administrație al SRR, sperând ca vechea formulare a lui Ioan Slavici – „soarele românilor la București răsare”, să nu fi rămas doar în amintire.

Cluj-Napoca, la 17 octombrie 2011,

Prof.univ.dr. Mircea Vaida-Voevod
(în nume propriu și ca mandatar al
celorlalți semnatori ai *Memoriului*)

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIODIFUZIUNE			
CABINET PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL			
NR.	6130		
Ziua	17	Luna	10
Anul	2011		

Către

Consiliul de Administrație al SRR

Red. Ct (red. al) 31.6.2011
ANEXA 15

Noi, cei peste o sută de intelectuali clujeni, semnatori ai *Memoriului* la care de peste patru luni așteptăm un răspuns punctual, privitor la amplasarea prin efortul financiar al unui grup de sponsori, a unui bust al scriitorului și omului de radio Vasile Rebreanu în curtea Studioului de Radio Cluj, ne simțim amăgiți de răspunsurile ascunse sub abilități retorice, dorind să împiedice un îndreptățit act cultural.

Dacă în deschiderea scrisorii sale din 12 octombrie 2011, domnul președinte Demeter recunoaște că „inițiativa” noastră „a adus în atenție” faptul că oamenii cu har ai Radioului ar trebui smulși din uitare, în cele din urmă evită a răspunde *Memoriului*, încercând a-l amâna *sine die*, făcând un inventar de „omagieri” care ar debuta eventual în 2013, într-un viitor vag.

Avem în față, iată, altă misivă, semnată în 17 octombrie 2011 de către Redactorul Șef al Studioului de Radio Cluj.

Stimați membri ai Consiliului de Administrație al SRR, vă solicităm să citiți cu atenție rândurile amintite unde se încearcă inducerea unor comparații și alăturări inadmisibile. Cum oare poate fi alăturat Vasile Rebreanu, al cărui directorat a însemnat o reală și curajoasă eliberare a Radioului clujean dintr-o sumbră beznă a spiritului, cu aceea a anteriorului director, Ludovic Rațiu, ilegalist al Partidului Comunist, „cu legitimație”, un activist mai mult decât zelos.

De obicei un bust cinstește memoria unui om deosebit, *plecat dintre noi*, dar ale cărui merite nu trebuie uitate. Se cuvine a aprecia *altfel* spiritele creatoare, în urma cărora rămâne o Operă. Din acest punct de vedere Vasile Rebreanu nu poate fi așezat pe aceeași treaptă valorică cu oamenii de radio - Dumitru Vărtic și Onoriu Atanasiu, profesioniști pe care, îi respectăm. Persoanele în viață nu intră în discuție. Ce rost are încercarea sterilă de a opune personalitățile, una alteia, de ce anume omagierea unei valori ar impieta asupra cinstirii altei valori ?! Despre ce „atitudine coerentă, constructivă și echilibrată” vorbește expeditorul scrisorii citate?

S-au împlinit 5 ani de la moartea lui Vasile Rebreanu, prozatorul și dramaturgul ale cărui piese au fost interzise, al cărui volum *Conferința de la Balta* a fost topit din ordinul cenzurii. Toți redactorii care au lucrat cu Domnul Vasile Rebreanu pot da mărturie despre acel suflu nou, de umanizare antidogmatică a emisiunilor, introdus de acest intelectual patriot. Modul în care de peste 4 luni este tratat *Memoriul* dovedește un arogant dispreț față de o întreagă pleiadă de intelectuali și oameni de artă, academicieni, etc., ceea ce trădează tocmai grava criză morală care bântuie în societatea de azi, ca și încercarea de a instaura o ceață voită, aceea a confuziei de valori.

Deși în înscrisul adresat de către Conducerea Radioului clujean, Președintelui-Director se vorbește despre „personalitatea scriitorului și dramaturgului Vasile Rebreanu,

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIODIFUZIUNE	
CABINET PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL	
NR.	4165
Ziua	24. Luna
	10. Anul
	2011

directorul Radio Cluj în perioada 1969-1985”, fiind considerat printre „personalitățile marcante ale radiofoniei românești”, un „reputat om de presă”, în fapt se eludează premeditat cererea noastră, făcându-se promisiuni incerte despre proiecte care s-ar realiza, începând de undeva din anul 2014 !?...

Societatea civilă are la îndemână opinia, votul. Nu vom renunța la solicitarea din *Memoriu*, semnăturile conținute în portofoliul nostru nu se perimează, își vor urma cursul de viață și nevoie. Numeroase ONG-uri ne-au promis sprijinul sincer și solidar. Propunerea pe care am formulat-o e concretă și documentată, un act *hic et nunc*, de dreaptă cinstire în bronz, în curtea Casei Radio din Cluj pe care a slujit-o cu devotament, a unei importante valori din galeria generației de excepție, a unui - Ștefan Bănuțescu, Nicolae Velea, Fănuș Neagu - , scriitorul și omul de Radio Vasile Rebreanu.

Noi credem în aserțiunea blagiană, aceea „de a duce un gând până la capăt”.

Cluj, la 23 octombrie 2011

Prof.univ.dr. Mircea Vaida-Voevod,

scriitor, critic și istoric literar, în nume propriu și ca mandatar al celorlalți semnatori ai *Memoriului*

PS

Pentru o cât mai justă apreciere a operei și biografiei lui Vasile Rebreanu sunt edificatoare comentariile specialiștilor, din diverse istorii literare și dicționare recente. În acest sens anexez doar două extrase din: Dumitru Micu, *Istoria literaturii române*, București 2000, Editura Saeculum și Mircea Zăciu, Marian Papahagi și Aurel Sasu – *Dicționarul scriitorilor români*, București, 2002, Editura Albatros.

stele (1966), în care relația crimă / pedeapsă se rezolvă într-un triptic al culpabilității originare, transferat într-un plan istoric real și reîntors într-un plan simbolic centrat pe ideea sacrificiului ritualic. În același context trebuie așezat și romanul de dimensiuni restrânse *Călăul cel bun* (1965), în care critica a detectat numeroase influențe, dar care e construit de fapt pe schema unui basm românesc. Artificiul de construcție, îmbinarea gratuitului cu absurdul, a metaforicului cu realismul nu pot obtura sensul moral al mesajului. *Călăul cel bun* oferă o imagine în mozaic a vieții ca aventură a recuperării inocenței. Moartea și iubirea sînt temele predilecte ale scriitorului. Numeroase schițe au drept cadru războiul, R. fiind interesat să dezvăluie ororile lui, nu la nivelul unor scene de masă, ci la acela al condiției insului intrat în acest malaxor al morții. Adolescentul, cu ingenuitatea și aura sa de idealitate, este un personaj frecvent. Primul roman al lui R., *Casa* (1962), revăzut și cizelat pînă la ediția *ne varietur* (1972), resuscită interesul pentru lumea satului ardelean, surprinzînd mutațiile din mentalitatea țăranului contemporan. „Casa” este toposul emblematic, spațiu-oglină unde se reflectă suita de drame individuale provocate de presiunea istoriei; unui mod de gîndire arhaic, închis în tot felul de cutume morale, i se opune o nouă atitudine reflexivă. *Un caz de iubire la Hollywood* (1978) ține de literatura-jurnal, fiind rodul unei călătorii în SUA. „Autorul își recunoaște extraneitatea, ne împărtășește stupefacțiile și uimirile sale, avînd mereu ca obiect artistic o subiectivitate asaltată de experiențe neobișnuite” (Ov. S. Crohmălniceanu*). Cartea e compozită: alături de cele două fragmente mai lungi care deschid și, respectiv, închid sumarul, stau cîteva scheciuri ce pot fi citite sub unghiul unei contaminări stilistice soluționate parodic și ludic, apoi notații de jurnal, inserții din presă despre realitățile sociale americane etc. Povestirea finală este în *love story* în care eroul evocă, patetic și nelancolic, o experiență erotică ce i-a răvășit naturitatea. Scrierile dramatice ale lui R. țin, majoritatea, de stilul alegoriei și parabolei.

OPERA: În plină zi, schițe și povestiri, București, 1959; *Dimineată de toamnă*, schițe și povestiri, București, 1962; *Casa*, roman, București, 1962 (ed. II, 1968; ed. ne varietur, 1972); *Călăul cel bun*, roman, București, 1965; *Pisica roșcată și îngerii*, proză scurtă, București, 1966; *De chemat bărbatul pe stele*, proză scurtă, București, 1966; *Marșul*, proză scurtă, București, 1967; *Tiganca albă*, proză scurtă, București, 1967; *Muntele cărunt*, 1968; *Securi pentru funii*, București, 1970; *Jaguarul*, București, 1972; *Teatru*, București, 1972; *Marele Prinț*, tablete și eseuri, Cluj-Napoca, 1972; *Sechestrul* (în colab. cu M. Zăciu), Cluj-Napoca, 1972; *A treia zi după război*, București, 1974; *Iubirile cascadorului*, roman, București, 1977; *Moartea comandorului*, București, 1978; *Un caz de iubire la Hollywood*, memorial, București, 1978; *Cu microfonul dincoace și dincolo de Stix*, Cluj-Napoca, I-II, 1979-1981 (în colab.); *Fîntîna cu patru adevăruri*, teatru, București, 1980; *Cum o vezi cu ochii verzi*, povestiri pentru copii, București, 1982; *Mireasmă și suspin*, nuvele, Cluj-Napoca, 1985.

REFERINTE CRITICE: S. Damian, *Direcții și tendințe în proza nouă*, 1963; V. Ardeleanu, *Însemnări despre proză*, 1966; G. Dimisianu, *Schițe și critică*, 1966; M. Tomuș, *Carnet critic*, 1969; G. Dimisianu, *Prozatori de azi*, 1970; A. Cosma, *Romanul românesc și problematica omului contemporan*, 1977; C. Regman, *Explorări în actualitatea imediată*, 1978; V. Condurache, în *Convorbiri literare*, nr. 1, 1979; Ov. S. Crohmălniceanu, în *Luceafărul*, nr. 19, 1979; M. Ungheanu, *ibidem*, nr. 27, 1979; Z. Sângeorzan, în *România literară*, nr. 9, 1980; E. Manu, *ibidem*, nr. 45, 1981; M. Vaida, în *Tribuna*, nr. 34, 1981; R. Diaconescu, în *Ramuri*, nr. 4, 1982; V. Tașcu, în *Contemporanul*, nr. 40, 1982; P. Poantă, *Radiografii*, II, 1983; P. Marcea, *Concordanțe și controverse*, 1983; R. Diaconescu, *Dramaturgi români contemporani*, 1983; M. Ghițulescu, *O panoramă...*; I. Caraion, în *Tribuna*, nr. 43, 1984; C. Ungureanu, *Proza...*; M. Vaida, în *România literară*, nr. 11, 1986; M. Ungheanu, în *Luceafărul*, nr. 9, 1987; P. Poantă, în *Tribuna*,

„răscruce” în istorie și „a schimbat fața lumii” prin aceea că „a hotărât triumful Europei asupra Asiei”. „Dar, zice Atridul, schimbarea nu se petrece de pe o zi pe alta”. Oricum, „lumea a apucat pe un drum care o va duce, poate, unde vrei tu. Cândva, și dacă va alege bine la toate răscrucele. Că vor fi nenumărate, Ulise...” Cu alte cuvinte, drumul spre ideal, drumul omenirii spre o lume bună, dreaptă, e lung și greu, plin de tragedii. Dar cei ce cred în posibilitatea realizării idealului („naivii”, „visători”) nu se înșală¹.

Vasile Rebreanu

Spectaculară, metamorfoza prozei lui Vasile Rebreanu, trecerea ei în salt din universul realului în cel al fantasticului nu este inexplicabilă. De la început, structurile ei includ lirismul și metafora. Încadrate artistic în paradigma realismului ajuns la expresia prozastică majoră prin Liviu Rebreanu, ideologic modelate conform exigențelor realist-socialiste, primele nuvele (*În plină zi*, 1953, *Dimineață de toamnă*, 1962) nu ocolesc, asemenea creației rebreniene, poezia naturii, și nici efuziunile lirice, unele dintre ele, cele mai rezistente (*Foșnetul*, *Deruta*, *Ploaia*, *Mânzul* ș. a.) ridicându-se cu mult deasupra producției epice medii din epocă tocmai prin creații de atmosferă și prin simbol. Atmosfera dă autenticitate, în decisivă măsură, și tablourilor din romanul *Casa* (1962; ed. revăzute, 1968, 1972), versiune amplificată a unei nuvele, *Pământ amar*, din primul volum. Solid, viabil, în această scriere, e tot ce relevă permanente ale lumii rurale, ale psihologiei țărănești (conflictul însuși îl reia, în alt cadru social-istoric și cu parțială schimbare a datelor, pe cel din *Ion*); caduc, ceea ce reflectă (firește, deformat) trecerea la forma socialistă de proprietate agrară. Falsitatea situațiilor ce se cheamă că oglindesc „triumful noului” este evidentă; în schimb, tensiunea dintre Isaia Ioța, tânăr țăran sărac, alt Ion, și socrul său chiabur Isoftei Udriță se exprimă cu o veridicitate neîndoieală.

Pentru cultivarea fantasticului, prozatorul era tot atât de pregătit ca pentru zugrăvirea lumii țărănești reale: nu doar prin constanta frecvență mărturisită a universului folcloric, prin frecvența traversare pe cale livrescă a teritoriilor basmului, ci prin însăși condiția de fiu al țăranului din care s-a ridicat Coșbuc. Vasile Rebreanu va fi învățat basme, ca toți fiii de țărani, odată cu limba maternă. În opera

literară, el le repovestește (sau utilizează situații de basm) în stil modernist. Inspirat, specifică autorul, de *Tinerete fără bătrânețe...*, microromanul *Călăul cel bun* (1965) e povestea unui așa-numit Omul cu fes, pornit, la îndemnul Bătrânului jocheu, în căutarea unor cai pierduți. Eroul trece, firește, prin felurite peripeții. Dar naratorul nu mizează pe epic. Aventura fătului frumos de lume modernă, cu blocuri, cu tehnică sofisticată, cu perversiuni, cu suflete reificate, e o alegorie. Făpturile întâlnite de Omul cu fes - animale - personifică însușiri umane, bune și rele. Nedisimulat, lirismul se adună și în formulări auctoriale, nu de o deosebită originalitate. Însuși titlul narațiunii e o alegorie, cu finalitate lirică, explicitată în text. Un afiș anunță angajarea de „călăi buni”, care să stranguleze toate jignirile. „Călăii buni” sunt „inocența, candoarea, tandrețea”. Un sens analog structurează și romanul voluminos *Un caz de iubire la Hollywood* (1978). Aici, rolul Omului cu fes revine unei tinere ce se visează stea de cinematograf, Neyra Dorothy Vetusi. Aventurarea ei în căutarea „cailor sălbatici”, metaforă a freamătului naturii, a ingenuității, ia înfățișarea unei odisei în lumea americană. Traversând variate medii, practicând tot felul de îndeletniciri, experimentând și ratând amoruri, vizionând filme, citind cărți și periodice, transcriind texte literare, eroina dezvăluie implicit multiple fețe ale modului existențial transoceanic. Aspectelor de viață din toate sferile societății intrate în roman prin ea li se adaugă, prin episoade paralele, constituite pe alte căi, nenumărate alte imagini, vrednice de scenarii ale Hollywood-ului. Prin adoptarea de către scriitor a tehnicii cinematografice, mobilitatea istorisirii nu cunoaște limite, cartea devenind un caleidoscop de priveliști șocante, de o policromie infinită. Scrierea se parcurge ca un roman de călătorie fantastic. Nu lipsesc inserturile auctoriale, adresările către cititor, alegoriile. E clar că, în viziunea scriitorului, ne găsim într-o lume alienată. Vacarmul, trepidația, multitudinea impetuoasă a solicitărilor și tentațiilor înăbușă viața sufletească, împiedică reculegerea. Expansiunea și dezmățul materiei intimidează spiritul. Cuprinsă de isteria plăcerilor, lumea a pierdut simțul autenticității și al candorii. Căutându-și salvarea în paradisuri artificiale, ea nu-și dă seama cum, prin aceasta, își prepară tocmai infernul. Totul, în roman, sugerează analogia unor situații tipice dintr-o lume hipercivilizată

1. Alte scrieri: *Flăcări între cer și apă* (1950), *Pânzele vremii* (1951), *Povești de buzunar* (1971), *Capcanele timpului* (1972), proză scurtă: *Basme* (1979), ediție integrativă; *Imposibila oază*, povestiri fantastice, 1984, *Xale, notanul din stele*, 1984, *Șase bucăți pentru gleznă*, Poeme, 1987; *Problemele și drumurile basmului cult* (1956), studiu.

dragostea", iar „detectivul“ e „umbra rece ce-o purtăm“, „umbra propriei noastre lumini“ adică luciditatea. Era nevoie de această specificare, și încă așezată înaintea textului? Cititorul găsește cheia înțelesurilor și singur, cu atât mai mult cu cât ultimul episod îi oferă toate indiciile necesare. Nu alegoricul asigură însă (pseudo) romanului puterea sa de atracție. Satisfacția estetică e procurată nu de revelația „morților“ succesive din care e alcătuită viața, ci de atmosfera de basm, de vis, de climatul de mitologie ce se creează în fiecare narațiune, deși cadrul existențial rămâne în permanență cel obișnuit, obiectiv. Ca în precedentele sale scrieri, Vasile Rebreanu insinuează și aici fantasticul în real cu subtilitate, modelul cel mai apropiat fiindu-i în privința aceasta (în continuare) Mircea Eliade. Materia tuturor poveștilor se revărsa mult peste marginile parabolei, solicitând interesul exclusiv prin virtuți intrinsece.

Romulus Dianu, Sonia Larian,
Modest Morariu

Convergente cu proza fantastică narativă sunt o seamă de creații prozastice neîncadrabile, de caracter cumva eseistic și, în orice caz, ludic, aparținând unor autori din generații diferite.

Autor, în perioada interbelică, de romane sentimentale și pitorești, ROMULUS DIANU (1905-1975) s-a autodepășit, la bătrânețe, surprinzător, cu *Fauna bufonă* (2 vol., 1972, 1975). Prezentată drept „pseudozoologicon“, această operă e mai curând un zoologicon transfigurat, un *bestiarium* oniric. Reunind un soi de micromonografii animaliere, construite cu mijloacele eseului și ale literaturii de imaginație, nu fără asemănări cu acele din *Histoires naturelles* de Jules Renard, dar de un cu totul alt stil interior, cartea amintește prin vervă, prin umor, prin modul degajat al elocuției, de *Pseudokynetikos*, având totodată vădite afinități cu proza poetică argheziană și, pe alocuri, apelând la procedee încetățenite de către lampadoforii avangardei literare românești, în special de Jacques G. Costin, ale cărui *Exerciții pentru mâna dreaptă* se consumă parțial tocmai în sfera zoosului.

Amestec de erudiție și spirit, paginile *Faunei bufone* conțin întreaga materie din *Istoria naturală* a lui Plinius cel Bătrân, desigur condensată, încorporată cunoștințelor moderne despre viețile portretizate și mai toată, dacă nu toată mitologia zoologică greco-romană, iar incursiunile în literatură, în istorie, în istoria științelor și istoria artelor constituie, în cuprinsul lor, o practică frecventă. Parafrazându-i titlul, am putea numi cartea: o enciclopedie bufonă.

Umorul nu exclude lirismul („lacrima tăcută“, cum zice autorul), și iată, în acest sens, un singur exemplu. „Cerbul este un Don Quijote al pădurilor: până nu i se năzare pericolul, el nu atacă pe nimeni. Nu geme de nici o rană, oricât de mare, dar umple liniștea codrilor cu lamentațiile lui amoroase, mai lacrimogene decât ale Hecubei lui Euripide! Suferințele arzătoare ale dorului de ființa iubită! Fie cum o fi, una să fie, ca hangîța Dulcinea de Toboso!...“ Latent în majoritatea cazurilor, lirismul debordează, uneori, devorând celelalte moduri suferințiste. Ciocârliei, bunăoară, scriitorul îi consacra un encomion vibrant: „Nu știu dacă muncitorii au învățat să cânte de la ciocârlia sau dacă, dimpotrivă, ciocârlia au împletit efortul cu cântecul, după pilda muncii semenilor, în aer liber. Fapt precis este că nici o altă pasăre nu fredonează în zbor, ca această soprană idolară a soarelui (...). Spre deosebire de zburătoarele alarmiste, sărace în vocabular informativ, de reportaj, asupra peisajului, ciocârlia trage după ea o lirică eșarfă de cântec vertical, între pământ și soare, totdeauna deasupra cuibului ei, perpendicular pe pui“. Nota definitorie a scrierii rămâne însă, firește, bufonada: mai precis, un umor livresc, nu lipsit uneori de causticitate. De când Perseu a ucis Meduza (citim în *Meduza sau ce a pășit ideea dansului*), „nimeni nu mai păsește domeniile Sublimului! Fitecine scrie orice, fie cu talent, fie fără, pictează orice aberație, compune muzică cacofonică (cacofonia e la locul ei!), dar năvășul armăsar Pegasus, calul zburător al romantismului, a călcat sub copitele sale cugetătoare capul luminos al clasicismului. Au dispărut șerpia Gorgonei, dar au apărut gârgăunii satirizați de Molière și de alții“.

Postum a apărut un nou roman al lui Romulus Dianu, de inspirație biblică, *Fata de la Suza* (1982), având ca eroină pe Estera.

Stimulată, probabil, de anumite scrieri sau spectacole în care personaje celebre (literare, mitologice) sunt puse în situații inedite, inspirată, poate, și de Borges, SONIA LARIAN (n. 1931) a concentrat în *Biblioteca fantastică* fauna fabuloasă de largă reputație din literatura națională și universală. În bună parte „eroii“ cărții sunt recrutați din fabule, dar alături de aceștia mișună tot soiul din animale de basme, povești, legende, epoei și apar totodată viețuitoare noi, generate de imaginația autoarei. Cartea nu devine parabolă, fabulă, alegorie, ea urmărește doar să delecteze intelectul, și în pofida unei ușoare diluții și monotonii, își atinge, incontestabil, ținta. Ea procură, asemenea *Faunei bufone*, o încântare de felul aceleia pe care o încercăm parcurgând *Pseudokynetikos*. Personajele nu fac altceva decât ceea ce scrie în operele din

cu exploziile instinctualității în spațiile junglei. Regăsirea de către eroină a simplității, a firescului, a naturii echivalează cu biruirea de către feții frumoși a terifiantului și teratologicului.

Mai numeroase decât romanele lui Vasile Rebreanu sunt culegerile sale de proză scurtă. Acestea reunesc narații de varii dimensiuni și tot atât de variat structurate. Modalități proprii realismului tradițional (*Comandorul*, *Schimbarea la față*, de ex.) coexistă cu insolitul de sursă magică, cu straniu și fantasticul (*De chemat bărbatul pe stele*, *Vânătoarea de vulpi*, *Remuşcarea* ș. a.), tehnici ale literaturii detectivă, îndatorate când lui Dostoievski, când lui Dürrenmatt (*Ancheta*, *Moartea comandorului*) concurează cu instrumente ale absurdului (*Paznicul podului*, *Castraveți pe care lumea...*, *Metamorfiza abulică*) - și diversitatea formulelor epice nu împiedică funcționarea și a modului poetic, în pagini „pentru domnișoara Nora” (desigur, fiica scriitorului), de un idilism ludic asemănător celui din *Cartea cu jucării*.

Narațiunea memorabilă e (în *Moartea comandorului*), neîndoielnic, *Vânătoarea de vulpi*. În spațiul ei se alcătuește un climat straniu până la fabulos, analog celui din *Hanul lui Mânjoală* și *La conac*, complicat prin adăugirea unei componente sugerate, probabil, de nuvelele unei compoziții Eliade. Un țaran se duce iarna la târg, în căruță, cu gândul de-a se opri, la înapoiere, într-o pădure, unde instalase curse de vulpi. Călătoria e marcată, ca urmare a întâlnirii cu o haită de lupi, de momente dramatice, a căror derulare - la început, pare-se, în sfera realului, după aceea, în chip cert, în zonele ficțiunii și ale visului - este expusă cu o adevărată măiestrie a interferenței planurilor și a gradării efectelor. Mersul căruței, după ocolirea pădurii, pe drumul de țară, cu lupii în spate, lupi împerecheați în dreptul unei cârciumi răzlețe de la marginea orașului, popasul nocturn în pădure, cu lupi în jurul căruței, popas în timpul căruia caii ronțăie lucernă uscată, lângă un foc, în timp ce stăpânul caută vulpile capturate și găsește doar o labă însângerată și o fâșie de blană - sunt scene de spectacol halucinant. Impresia de straniu, de insolit, e potențată prin faptul că țaranul găsește în buzunar un ou, care este ba fierbinte, încât arde degetele, ba inexplicabil de rece. Toată dibăcia naratorului constă în a opera trecerea nesimțită dintr-o stare de conștiință în alta, în a răpi cititorului posibilitatea

de a ști când anume personajul traversează aieva o întâmplare și când visează. Pregătit astfel, episodul final în care, ajuns acasă, Ion Zora găsește pustiu și ușile bătute în scânduri, iar despre el însuși află de la un bătrân necunoscut că „s-a prăpădit într-o iarnă”, se integrează perfect în narație, și nu ni se pare anormal să auzim un lup chemându-l pe țaran înapoi, în pădure, la vânătoare de vulpi.

A căuta în această nuvelă (ca și în *Remuşcarea*, unde fantasticul e terifiant) semnificații ar fi, evident, de prisos, toată valoarea ei constând în tehnica transportării în fabulos, a procurării de emoții cam de aceeași natură cu acele pe care tind să le provoace iluzionistii. Pe efecte de tip analog, pe elementul surpriză, mizează, cu atât mai mult, prin definiție, prozele cu caracter polițist. Autorul și-a însușit la perfecție tehnica specifică genului.

Doar artificial se include în cadrele romanului volumul *Iubirile cascadorului*. El însumează episoade eterogene, de o mare varietate structurală, adevărate nuvele, povestiri și acte dramatice de sine stătătoare, având comună doar sursa de inspirație, erotică, deschiderea spre fabulos. Un băiat e vizitat noaptea de o fetiță. Deodată vizitele încetează. Fetița nu mai poate veni, căci, întârziind odată până la apusul lunii și răsăritul soarelui, s-a topit. Fusese de rouă. În ziua când află aceasta, băiatul piere și el, ucis „prin imprudență”. Un adolescent își face sie însuși confidențe, cu voce tare, ca și cum ar vorbi *alter ego*, ascultat dintr-o cameră alăturată de către un detectiv, care, în cele din urmă, îl împuşcă. Doi dialoghează languros pe o terasă. De la un timp, ea se simte străpunsă de „mii de ochi verzi”; „ochi din frunze”, apoi strivită voluptuos de un cal, iar el parcurge senzația de a trece peste o prăpastie, în mașină, pod fiind trupul iubitei. În clipa următoare: detectivul. Urmăritul refuzând să dea curs somației de a opri, urmăritorul trage. În fiecare episod apare un detectiv și toate se încheie cu moarte. Detectivul e mereu același, și un același personaj - Cascadorul - încarnează și urmăriții (numerotați de el cu literele alfabetului), cu toate că poartă nume și au profesii diferite. Tot scenariul nu-i decât veșmântul unei alegorii. Scriitorul ne previne, de altfel, în acest sens de la început. Într-o notiță preliminară, el dezvăluie că personajul tuturor episoadelor, „multiplu”, „mereu același și mereu altul”, „este

1. *De chemat bărbatul pe stele*, 1966, *Pisica roșcată și îngerii*, 1966, *Marșul*, 1967, *Muntele cărunt*, 1968, *Securi pentru fiii*, 1970, *A treia zi după război*, 1974, *Iubirile cascadorului*, 1976; volume selectiv: *Jaguarul*, 1972, *Țiganca albă*, 1968. În afară de proză narativă, Vasile Rebreanu a scris reportaj (*Marele Prinț*, 1972), versuri (în periodice), teatru (*Teatru*, 1972; în colaborare cu Mircea Zăciu: *Sechestrul*, *Pe-o gură de rai*, *Singurătatea trăgătorului la fântă*, 1972; *Fântâna cu patru adevăruri*, 1980), publicistică. A luat interviuri (*Cu microfonul dincoace și dincolo de Sînx*, 1979, în colab. cu Miron Scorobete).

REBREANU

REBREANU Vasile, n. 11 nov. 1934, com. Florești, jud. Bistrița-Năsăud. Prozator și dramaturg. Fiul lui Ștefan Rebreanu și al Eleonorei (n. Ilișiu), țărani. Școala primară la Florești (1940-1944); liceul la Năsăud (1944-1952), apoi pleacă la București, unde urmează Facultatea de Filologie (1952-1957). După licență, e numit redactor la rev. *Tribuna* din Cluj (1958-1969); director al Studioului de Radio din același oraș (din 1969). Debut absolut în 1955, în *Viața Românească*, cu critică; ca prozator, în *Tînărul scriitor* (1956) cu o povestire. Debut editorial cu vol. de schițe și povestiri *În plină zi* (1959), urmat de alte culegeri de proză scurtă: *Dimineată de toamnă* (1962), *Pisica roșcată și îngerii* (1966), *De chemat bărbatul pe stele* (1966), *Marșul* (1967), *Țiganca albă* (1967), *Mireasmă și suspin* (1985) ș. a. S-a afirmat cu romanul *Casa* (1962; ed. *ne varietur*, 1972), continuând linia tradițională a prozei rurale ardelenice. În alte „mici romane“, încearcă formula unui realism simbolic, pomînd îndeosebi de la sugestiile basmului popular, tratate în manieră modernă: *Călăul cel bun* (1965), *Iubirile cascadorului* (1977). Memorial și ficțiune cu inserții de texte simili-dramatice, *Un caz de iubire la Hollywood* (1978) se resimte de livrescul teritoriului sondat (SUA).

Mai multe texte dramaturgice, unele jucate pe scene provinciale: *Sechestrul* (în colab.), 1972, *Fintina cu patru adevăruri* (1980) nu și-au găsit scena și regia care să le consacre. Bune tablete, eseuri (*Marele Prinț*, 1972) și dialoguri radiofonice (în colab., 1979; 1981).

Debutînd cu proze scurte, R. rămîne fidel formulei, chiar dacă aceasta își modifică statutul în privința modalităților narative prin deschiderea spre soluții moderne cum ar fi tehnica secvențială a compoziției, mixajul de planuri (real / imaginar, realist / mitic, obiectiv / poetic) ori interferarea structurilor temporale. Romanele înseși se alcătuiesc din succesiunea unor unități epice aflate într-o relație laxă, aparent incongruentă. Demersul analitic fiind relativ redus, psihologia personajelor e schițată rapid, lăsîndu-se spații generoase simbolurilor, metaforelor, alegoriilor. R. concepe personaje a căror libertate decurge din abilitatea cu care scriitorul reușește să le creeze o interioritate ambiguă. Majoritatea nuvelor și schițelor conțin un anume plan simbolic, dacă nu cumva simbolul guvernează *ab initio* concepția. Chiar atunci cînd se pare că vom fi martorii unei relatări strict realiste, finalul aduce o deschidere spre conotații simbolice. Rezultă o ecuație cu două necunoscute: prima, aceea a datului imediat (suspendat prin amînarea elucidării) și a doua, aceea a polivalenței semnificației de ansamblu. Textul, astfel spus, își amplifică rezonanța prin investirea narativului cu sensuri poetice, ritualice, mitice sau alegorice. Mitologia folclorică, la care scriitorul apelează frecvent, se conjugă cu referințe livești, încît realismul viziunii nu e decît o primă treaptă în configurarea universului epic. Imersiunea în imaginar reactualizează datele unei umanități ce nu se revelează în întregime în istorie, ci tentează să refacă sacralitatea existenței. Gesturile, faptele personajelor nu sînt reducibile la un comportament de natură individual-particulară, din ele făcîndu-și auzită prezența muzica arhetipală și ritualică a unui om generic. Cea mai semnificativă în acest sens este nuvela *De chemat bărbatul pe*

Vianu,
reazu,
Gusti,
Ov. S.

Viața
ductiv
grafie,
Opere,
studiu
reanu,
turi...;

56; P.
Liviu
reanu,
nescu,

niște
rborii
praga,
; *Liviu*
balotă,
lasici,

74; I.
4; G.
de pe
omnul
lescu,
reanu,
ologic
reanu,
uarea

Elena
reanu,
mului,
naliză
R. G.

1983;
se de
reanu
reanu
Liviu

teanu;
A. D.
reanu,
1985),
1988;
ariana
heran,

N. G.

In st ca / yad. dr 31.10.2011

From: Mircea Vaida-Voevod <mirceavidavoevod@yahoo.com>
Date: Mon, 24 Oct 2011 09:58:52 -0700 (PDT)
To: mfugaru@upcmail.ro <mfugaru@upcmail.ro>
ReplyTo: Mircea Vaida-Voevod <mirceavidavoevod@yahoo.com>
Cc: Adrian Moise <aesiom@yahoo.com>; Adelina Radulescu <adelinara@yahoo.com>; Andras DEMETER <andras.demeter@radioromania.ro>; Ducu Bertzi <albertducu@yahoo.com>; Ana Florea <floreaana@yahoo.com>; Maria Toghina <maria.toghina@radioromania.ro>; Mihai Voicu <mihai.voicu@radioromania.ro>; Doina Tanase <doinat@gmail.com>; Bogdan Hossu <hossu@cartel-alfa.ro>; Stejarel Olaru <stejarelolaru@gmail.com>; Ileana Savu <ileanasavu@yahoo.com>; Ovidiu Miculescu <ovidiu.miculescu@gmail.com>
Subject: Completare Memoriu

Către

Consiliul de Administrație al SRR

Adaug celor comunicate Dvoastră anterior, un text din Revista Steaua nr.6/2006, pagina 27, semnat de către Dnul Florin Zaharescu, Redactorul Șef de atunci și de acum al Studioului de Radio Cluj. Vă rugăm să observați că cele afirmate se identifică până în detaliu, cu argumentele noastre din *Memoriu*.

Cu stimă,

Prof.univ.dr. Mircea Vaida-Voevod

PS

Scriitorul Vasile Rebreanu se află cu texte din opera sa în manualele școlare.

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIODIFUZIUNE			
CABINET PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL			
NR.	7465		
Ziua	25	Luna	10
		Anul	2011

în urmă cu câteva zile, la plecarea pe drumul fără întoarceri:

"O văzuse de departe pe bătrâna aceea venind peste câmp, pe drumul pustiu. O aștepta să se apropie, de aceea mânase calul lângă drum, ca s-o poată vedea. Se gândise că bătrâna va intra în vorbă, o va întreba ceva, ea îi va răspunde, și astfel va mai trece din vreme, apoi, fiind aproape de drum, o să se poată uita după ea, îndelung, până când n-o s-o mai vadă de loc, și cât se va uita după ea iar va mai trece din vreme. Apoi va fi seară (...)

-Dumneata unde mergi?

-Ce zici? Cum ai spus?

-Unde te duci? (...)

-Vorbește mai tare, că nu te aud.

-Te-am întrebat unde mergi? (...)

-Mă duc și eu...

-Cine ești?!

-Audi?

-Cine ești?! (...) Cum te cheamă?

-Cum mă cheamă? Moartea, cum să mă cheme... (...)

O privi o clipă, îi cercetă cu luare aminte hainele ei zdrențuite și murdare, fața slabă, gura ei fără dinți, pe care încă și-o mai ținea deschisă și i se vedeau gingiile roșii.

-Dumneata, lele, ești Moartea?

-În!

-Chiar dumneata ești Moartea?

-Chiar eu, chiar eu... (...) Nu mă vezi?

-Ba da! Te văd! (...)

Și văzând cum o pomește iar în lungul drumului, alergă spre cal, îl prinse de căpăstru și porni cu el spre bătrâna care își continua drumul încet, aplecată de spate.

-Îți dau calul, strigă, și îi prinse mâna bătrânii, îi legă căpăstrul de încheietura mâinii, din mers, apoi o luă de mână și, când ajunse la drumul de hotar, o împinse ușor, iar bătrâna merse pe drumul acela cotit, care ocolea satul.

Bătrâna mergea așa, aplecată de spate, cu hainele ei zdrențuite, cu funia căpăstrului, legată de încheietura mâinii ei, fără să audă copitele calului care venea în urma ei."

Prin trecerea în lumea umbrelor a unuia dintre cei mai de seamă scriitori ai noștri de după cel de al doilea război, Vasile Rebreanu, cel ce ne-a lăsat ca zestre o operă amplă și originală, a cărui prezență fizică a fost greu încercată de o necrutătoare boală în ultimii ani, literatura română pierde un artist al cuvântului inconfundabil. Ne va lipsi fără putință alinării.

Constantin Cubleșan

Mircea Vaida-Voevod

ECOU

Lui Vasile Rebreanu

Ți se plimba pe ochi o viespe,
îți înțepase lacrima,
un cui sub mari catapetesme
de care gândul spânzura.

Ai fost tu cel ales, sau cine?
Văzduhul se-ncorda în harpe,
ți se juca în pălmi un șarpe,
cum descântai, căzut în sine.

Pe pragul vieții de apoi
uitat e gustul greu al urii,
dar lumea stă cu capu-n jos,
cuvântul doare, veșted os
arzând sărat în cerul gurii;

Azi ne vorbești din amintire,
din rana unui vechi război,
ecou al vocii de departe,
în piept te fulgeră un sloi,
cuvintele-ți se-aud străine,
acum ți-e trupul mânăstire,
iar vântul sfâșie din tine,
ca dintr-o carte albe foi.

Vasile Rebreanu

Iată, că destinul, în forma sa cea mai necrutătoare și fără echivoc, i-a făcut un semn scurt lui Vasile Rebreanu: "Vino, ești așteptat!"

Și "Marele Prinț" s-a supus urmând "Fantoma turmelor", renunțând de bună voie și nesilit de nimeni la cele lumești, atât de dragi și deja neprietenoase, având atunci și acum, pentru cei ce au rămas, 71 de ani.

Cu Vasile Rebreanu, începând din anul 1969 și până în ianuarie 1985, când Radio Cluj a murit pentru a putea să trăiască, Instituția sunetului și a muzicii a funcționat academic, inedit, curajos, construită pe patriotism argumentat, exercițiu cultural și vocație de spirit românesc, de apărare a valorilor interzise.

Tulnicile lancelui, semnal de post și de identificare, a încălzit speranțele, a adus lumină în exilul interior al lucrătorilor din Radio, al colaboratorilor care au înțeles dincolo de ora exactă, la cât este ceasul.

Jovialitatea lui sinceră, dragostea de viață în forme pitorești, colorate, înțelepciunea de a vorbi, când trebuia, cu tăceri semnificative, știința de a construi cu scripta manent statornicia lui verba volant, i-au conferit lui Vasile Rebreanu, aura bărbatului de știut, a bărbatului de ascultat, de citit, a bărbatului de chemat pe stele.

Între rădăcină și fruct s-a aflat viața lui de prozator, dramaturg, di-

rector de radio transilvan în România, instituție radiofonică, fără termen de comparație în țară și atunci și acum, părinte de copil, soț generos și sentimental, cultivând prietenia și instituția acesteia ca un mijloc de a face față nu numai vieții, dar și constrângerilor celor care nu s-au gândit niciodată la clipa cea repede ce li s-a dat.

Ce a fost Vasile Rebreanu, cine este Vasile Rebreanu știm și am știut-o. Ce o să fie Vasile Rebreanu dincolo de dicționare, de biblioteci, de colecții ale revistei *Tribuna*, dincolo de titlurile păstorite la Editura *Dacia*, dar și de repertoriul teatrului clujean, sau fonoteca noastră de aur pur, rămâne să hotărască în scris, istoria încă nescrisă a culturii românești.

Noi, cei care am rămas i-am fost ucenici, apoi colegi deopotrivă, dar mereu în respectul admirării justificate, și acum ne despărțim de Vasile Rebreanu, cu o lacrimă la vedere, cu un anotimp mai puțin în propria noastră viață.

Ar mai fi avut multe de spus și de scris, dar atunci când destinul i-a făcut semn, a lăsat vorba neterminată, cuvântul nescris, tăceri albe, foi albe, și l-a urmat nu înainte de a face spre noi un gest scurt, ca un avertisment, ca un argument, în imprudența violentă a realității.

Rămâne să-i descifrăm gestul, opera culturală, semnele sale pentru viitor.

Rămas bun, Vasile Rebreanu, mai suntem aici, mai trebuie să fim aici, și de aceea îți dorim să odihnești în pacea lui Dumnezeu, cu sentimentul constructorului care a știut ce casă ciădește și cine o locuiește.

Florin Zaharescu 27

Anexa

Personalități ale radioului public

BUCUREȘTI

• **Dimitrie GUSTI (1880 - 1950)**

Filozof, sociolog, fondatorul Școlii sociologice naționale, al Institutului Social Român și al Muzeului Satului, profesor universitar, ministru al învățământului și culturii... Președinte al Consiliului de administrație al Societății Române de Radiodifuziune (1929-1931) și al Comitetului de Direcție; creatorul uneia dintre cele mai longevive și apreciate emisiuni, "Universitatea Radio" (1930), definită ca o "tribună a marilor idei" (conferințe radiofonice, structurate pe domenii alocate fiecărei zi a săptămânii, la care au participat vreme de decenii toate marile figuri ale intelectualității românești). Articolul său, *Menirea radiofoniei românești* (publicat în revista "Radiofonia", 9 martie 1930) constituie un veritabil program strategic, ce surprinde prin modernitate, profunzime și actualitate.

• **Dragomir HURMUZESCU (1865 – 1954)**

Fizician, profesor universitar, academician, creatorul primei stații experimentale de radiodifuziune de la Institutul Electrotehnic din București, fondatorul "Asociației prietenilor radiofoniei", ce editează prima publicație de profil: "Radiofonia", pionier și promotor al radiofoniei românești.

Primul președinte al Societății Române de Radiodifuziune (1928-1929); revine în această funcție în perioada 1942 – 1944.

• **Ion PETROVICI (1882 – 1972)**

Filozof, scriitor, profesor universitar, ministru al învățământului, ministru al culturii, academician, președinte al Academiei.

Președinte al Consiliului de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune (1941), conferențiar la Radio (1934-1943), structurează emisiunea "Universitatea

Radio" în cicluri tematice, subliniind caracterul sistematic al operei de instrucție/educație radiofonică.

- **Liviu REBREANU (1885- 1944)**

Scriitor, președinte al Societății Scriitorilor Români, director al Teatrului Național. Vicepreședinte al Consiliului de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune (1932 -1936).

- **Alexandru BRĂTESCU-VOINEȘTI (1868 – 1946)**

Scriitor, academician, parlamentar. Vicepreședinte al CA al Societății Române de Radiodifuziune (1929 -1932), conferențiar la Radio (emisiunea "Universitatea Radio").

- **Vasile VOICULESCU (1884 -1963)**

Scriitor (medic de formație), premiul Academiei pentru literatură, director al Fundației Culturale pentru Literatură și Artă.

Director al Direcției Programe (1933 -1945) a Societății Române de Radiodifuziune, prezent la microfon încă din prima zi de emisie (1 noiembrie 1928) ,conferențiar radiofonic ("Universitatea Radio") și inițiator al "Programului pentru săteni", devenit ulterior "Ora satului"- instrument al unui vast program educațional, susținut cu asiduitate de medicul-scriitor.

- **Adrian MANIU (1891 – 1968)**

Scriitor, inspector al artelor în Ministerul Culturii (1928 -1946). Director al Programului vorbit al Societății Române de Radiodifuziune (1930 -1933), se numără printre primii și cei mai activi conferențieri radiofonici.

- **Theodor ROGALSKI (1901 -1954)**

Compozitor și dirijor. Director muzical al Societății Române de Radiodifuziune (1939 -1944), dirijor al Orchestrei Radio (1930 -1951), conferențiar radiofonic (emisiunea "Universitatea Radio"), operă de educație muzicală.

- **Constantin BRĂILOIU (1893 – 1958)**

Compozitor, muzicolog, etnograf, profesor universitar, fondator al Arhivei de Folclor a Societății Compozitorilor Români. Membru permanent al Comitetului de programe al Societății Române de Radiodifuziune, cu începere din 1930 și până în 1943, conferențiar radiofonic (emisiunea "Universitatea Radio"), susține încă de la începuturi (1928) "Cronica muzicală".

- **Vasile IONESCU (1898 - 1978)**

Jurist, autor al unor lucrări de specialitate, director al Contenciosului la SRR (1930 - 1941), director general 1941 -1945).

Ultimul director general al Societății din perioada precomunistă, deținut politic, ispășește 13 ani de condamnare în închisorile comuniste.

Î se datorează reorganizarea și dezvoltarea tehnică a instituției, atragerea și cultivarea unor colaboratori valoroși cărora le este încredințată strategia editorială a radiodifuziunii (a se vedea numele directorilor de programe din lista de față!), a avut un rol însemnat în evenimentele de la 23 august 1944.

CLUJ

- **Horia BĂDESCU**

Doctor în litere, jurnalist și diplomat, redactor, apoi director al Radioteleviziunii Cluj (22 dec 1989 – dec 1994), director al Teatrului Național din Cluj Napoca (1987 – 1990) , membru fondator, vicepreședinte și președinte al Societății Culturale „ Lucian Blaga”, inițiator al Festivalului Internațional „Lucian Blaga” Cluj Napoca și al Colocviului Internațional „ Lucian Blaga” – Paris, director adjunct și director al Centrului Cultural Român din Paris, consilier cultural al Ambasadei Române la Paris, membru al USR și al UZP, membru al Uniunii Scriitorilor din Franța, membru de onoare al Uniunii Scriitorilor Francofoni, membru al Academiei Francofone, membru al Academiei Universale din Montmartre, membru al Centrului Internațional de Studii și Cercetări Transdisciplinare Paris.

Premii și distincții: Premiul Academiei Române, Premiul European de Poezie Francofonă, Premiul Asociației Scriitorilor, Ordinul Național Meritul Cultural în Grad

de Comandor și altele. Numeroase cărți publicate, cărți de poezie, proză și critică literară, publicat în Macedonia, Belgia, Franța, Bulgaria.

- **Gheorghe I. BODEA**

Preparator la Facultatea de Istorie Filosofie a Universității Babeș Bolyai, cercetător științific la Institutul de Studii Istorice și Social Politice, muzeograf la Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj, din 1990 angajat al Studioului de Radio Cluj, autor, membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști, autor a peste 1800 de articole, recenzii publicate în reviste de istorie din țară și străinătate, peste 90 de volume în domeniile de istorie politică, economie și istorie literară, de istoria artelor, istoria sportului, istoria cinematografilei, doctor în istorie.

- **Dan BRUDAȘCU**

Doctor în științe filologice, traducător, referent de specialitate, muzeograf, realizator de radio și televiziune, ziarist, director de editură, deputat, colaborator extern al Catedrei de Limbă Engleză al Facultății de Filologie, cadru universitar, director al Casei Municipale de Cultură Cluj- Napoca; colaborări la publicații literare și de cultură din țară și din Marea Britanie, SUA, Canada, Croația, Ungaria, Moldova, Iran, Israel, Coreea de Sud, Australia, Noua Zeelandă, Africa de Sud, autor a peste 2500 de articole, eseuri, studii, traduceri din poezia și proza universală, profesor onorific adjunct Universitatea Districtului Columbia SUA, membru onorific al Consiliului Național Pentru Afaceri Externe și Realții Diplomatie Internationale Coreea de Sud, membru al UZP, președinte al Societății Scholar and Education Center.

- **Ioan CHINDRIȘ**

Absolvent al Facultății de Filologie a Universității Babeș Bolyai, doctor în filologie și doctor în istorie, timp de 23 de ani redactor cultural la Radio Cluj, cercetător științific, director al Bibliotecii Academiei din Cluj- Napoca, fondator al subdisciplinei de epistografie pe bază de lectură neconvențională, realizator principal și coordonator al ediției monumentale Biblia de la Blaj 1795 tipărită la Vatican în anul 2000 cu sprijinul Papei Ioan Paul al II lea, premiul Nicolae Iorga al Academiei Române, premiul de excelență al Fundației Naționale pentru Știință și Artă, medalia „Jubilaum anno domini 2000” din partea Papei Ioan Paul al II lea, diplomă de excelență Biblioteca Națională a României.

- **Sándor CSÉP**

Absolvent de filosofie, devine redactor la Radio Cluj în 1968, din 1972 este membru al colectivului redacțional al TVR redacția maghiară. Studii, reportaje și articole publicate în revistele Utunk, Korunk, Új Élet, Igazság, Vörös Zászló. Autorul unor

filme despre fenomenele demografice caracteristice populației din zona etnografică Călata județul Cluj. Semnează piese de teatru și musical-uri prezentate de Teatrul Maghiar de Stat din Cluj, respectiv de Opera Maghiară din Cluj. Vicepreședinte AZMR și membru în curatorii Fundației Janovics Jenő. A avut un rol definitoriu în relansarea activității Radio Cluj în decembrie 1989 și ulterior în formarea redacției maghiare de la TVR Cluj.

Premiul Pana de Aur oferit de MUOSZ, Diploma de excelență TVR, Diplomă de calitate MTV, Meritul Republicii Ungare în grad de Cavalier.

- **Constantin CUBLEȘAN**

Absolvent al Facultății Filologie- Istorie- Filosofie al Universității Victor Babeș din Cluj, din 1959 reporter la Radio Cluj până în 1962, apoi redactor la Revista Tribuna, secretar general de redacție, apoi transferat la Editura Dacia din Cluj ca redactor șef, membru al URSS, doctor în științe filologice, director al Teatrului Național din Cluj Napoca, redactor șef adjunct Revista Steaua, profesor asociat la Secția de Teatru a Facultății de Litere a Universității Babeș Bolyai, conferențiar și profesor universitar la Universitatea 1 Decembrie din Alba Iulia, prodecan al Facultății de Istorie și Filologie al universității amintite, președinte al filialei Cluj a URSS, tradus în limbile maghiară, cehă, poloneză, suedeză, autor de poezie, teatru, critică și istorie literară, jucat la teatrele din Sibiu, Arad, Cluj, Satu Mare, Sfântu Gheorghe, Târgu Mureș și în Suedia.

- **Constantin DUMITRESCU**

Absolvent al Universității București, specializare în istoria modernă și universală. Din 1969- 1985, redactor la Radio Cluj, apoi muzeograf la Muzeul de Istorie a Transilvaniei din Cluj, din 22 decembrie 1989 revine la Radio Cluj ca secretar general de redacție, organizator al grilei de programe, membru fondator la televiziunii clujene, redactor șef adjunct la TVR Cluj, director interimar al acestei instituții. Autor de publicistică istorică, cărți pentru copii, a realizat în limbaj fonogenic arhiva sentimentală a sec XX în ipostază ardelenescă, colaborator la revistele Steaua, Tribuna, Familia, Magazin Istoric, Sarmis, revistele de specialitate Acta Musei Napocensis și Acta Musei Porolicensis.

- **Constantin MUSTAȚĂ**

Absolvent al Facultății de Electromecanică, redactor de specialitate și șef de secție la Studioul de Radio Cluj, expert în informatică și management, instructor în domeniul informaticii la CTCE Cluj, apoi din 1990 se întoarce la Radio Cluj unde este șef al Departamentului Actualități și primul publicist – comentator din istoria postului de Radio Cluj, profesor asociat la Facultatea de Științe Economice a Universității Babeș Bolyai, călătorii în scopuri jurnalistice în Canada, Grecia, Macedonia, Ungaria,

Ucraina, Tunisia, Turcia, Republica Moldova, Danemarca . Membru al UZP și al UIJ, membru al Consiliului Științific al Academiei Internaționale de Cibernetică Ștefan Odobreja cu sediul la Logano, Elveția. Peste 60 de lucrări publicate (reportaje), coordonări de volume , ediții îngrijite, prefețe și postfețe, colaborator la volume colective.

- **Dora PAVEL**

Licențiată a Facultății de Filologie a Universității Babeș Bolyai din Cluj, profesoară de limba și literatura română, bibliotecară, cercetător științific la Institutul de Lingvistică și Istorie Literară Sextil Pușcariu din Cluj, redactor la Radio Cluj, membră a UZP din România a Uniunii Scriitorilor din România, inclusă în antologii de poezie din Anglia și Suedia, distinsă cu premiul Timotei Cipariu al Academiei Române, premiul pentru proză al Uniunii Scriitorilor din România, premii ale Filialei din Cluj aUSR.

- **Lengyel József POLACSEK**

Polacsek József redactorul redacției de tineret de limba maghiară Zsibongó și scriitorul P. Lengyel József- este una și aceeași persoană. Născut în 1938, redactor la Radio Cluj între 1967 și 1985, după desființare redactor la revista literară Utunk 1985 – 1989, a publicat nouă cărți. A decedat la vârsta de 50 de ani în mai 1989.

- **Cornel POP**

Din 1967 angajat al Radio Cluj, după zece ani în învățământ. Debutază ca redactor în 1968 cu o piesă de teatru, prima din cele 350 de spectacole în premieră câte a montat la Radio Cluj, din autori români și străini. A realizat interviuri de excepție, adunate într-o carte intitulată Atitudini, declarată în 1996 cartea anului la Salonul Național de Carte.

- **Vasile REBREANU**

Absolvent al Facultății de Filologie din București, redactor la revista Tribuna din Cluj, director al Studioului de Radio din Cluj(1969 – 1985), apoi redactor șef al Editurii Dacia. Debutul absolut în 1955, debut editorial 1959, autor de romane, proză scurtă, texte dramaturgice și piese de teatru jucate pe scene românești, multe adaptări radiofonice după producțiile sale dramaturgice, cărți de tablete și eseuri, memoriale, interviuri, a publicat 25 de volume de proză și dramaturgie, a fost distins cu cinci premii ale Uniunii Scriitorilor, cu Marele Premiu al Festivalului Internațional al Filmului pentru Tineret, tradus în peste zece limbi. S-a afirmat cu romanul „ Casa” continuând linia tradițională a prozei rurale ardelen. Publică romane de dimensiuni reduse consolidând realismul simbolic sugerat de basmele populare: Călăul cel bun, Iubirile cascadorului. Textele sale dramaturgice (printre care Fântâna cu patru adevăruri a avut un succes deosebit) au fost prea puțin jucate, dar s-au regăsit în adaptările radiofonice aflătoare în fonoteca de specialitate a Studioului de Radio Cluj. A

consolidat vocația culturală a radioului clujean modernizând strategia grilei de programe și oferind un mai puternic caracter național strategiei redacționale.

- **Radu SĂPLĂCAN**

Absolvent al Facultății de Istorie Filosofie 1979. Între 1979 – 1989 profesor în Dej, Beclean, Baia Mare, Sighet. Din 1990 redactor la Radio Cluj. A publicat cinci volume de versuri, a colaborat cu revistele Echinoc, Tribuna, Steaua, Astra, Vatra, Viața Românească. Premii literare ale revistelor Tribuna, Astra, al Salonului Național de Carte, al Festivalului Internațional de Poezie Sighetul Marmației, ale Zilelor George Coșbuc din Bistrița, membru al Asociației Scriitorilor din Cluj, al UZP, realizator de spectacole cu public, activități cenacli, emisiuni și spectacole sportive. Casa de Cultură Orășenească din Beclean îi poartă numele din 2003.

- **Miron SCOROBETE**

Diplomat al Facultății de Istorie Filologie al Universității din Cluj. Redactor la Revista Tribuna din 1957, din 1970 redactor șef adjunct la Studioul de Radioteleviziune din Cluj. Fost redactor șef al revistei Renașterea, redactor șef adjunct al revistei Cetatea Culturală. Autor de piese de teatru, interviuri și evocări în colaborare, versuri, povestiri SF, tradus în engleză, franceză, germană, rusă, maghiară, distins cu ordine și medalii, colaborator al revistelor Tribuna, Steaua, România literară, Luceafărul, Ateneu, Scrisul Bănățean.

Este Cetățean de onoare al municipiului Cluj Napoca .

American Biographical Institute, Inc. l-a cooptat în Research Board of Advisors, l-a inclus în International Directory of Distinguished Leadership și International Profiles of Accomplished Leaders, i-a conferit Commemorative Medal Man of the Year, Man of Achievement, Distinguished Leader Medal, The World Medal of Freedom, American Medal of Honor, Lifetime Achievement Award; The United Cultural Convention of The United States of America i-a conferit International Peace Prize; International Biographical Centre Cambridge l-a inclus în 2000 în Outstanding Intellectuals of the 21st Century.

- **Imre SEBESI**

Sebesi Imre, licențiat la Facultatea de Jurnalism a Universității de Stat Lomonosov din Moscova, reporter și redactor la Radio Cluj în perioada 1958-1985. Revine din 22 decembrie 1989 în echipa de la Studioul de pe Donat nr. 160 și activează până la ieșirea în pensie (1995). În cea de a doua perioadă a carierei a fost inițiatorul unor rubrici și emisiuni dedicate vârstnicilor, un element nou, neinclus până atunci în oferta editorială a postului regional.

- **Radu ȚUCULESCU**

Absolvent al Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj, membru al USR și membru ASPRO. După o activitate de aproape două decenii la Radio Cluj ca redactor la emisiuni muzicale, literar- culturale, spectacole cu public. În prezent realizator la TVR Cluj. A publicat volume de proză scurtă, romane, teatru, jurnale de călătorie și publicistică. Prezent în antologii de proză scurtă, tradus în limbile maghiară, germană, cehă. A publicat în reviste literare din Rusia, Ungaria, Elveția. A tradus din literatura elvețiană contemporană de expresie germană, a publicat zece volume bilingve de poezie și proză scurtă, a montat și regizat piese de teatru cu trupe studentești și profesionioste, cu care a participat la festivaluri internaționale în Cehia, Ungaria, Germania, Italia, Canada, Maroc, Olanda, Belgia și a realizat emisiuni culturale de televiziune în Tunisia, Egipt, Spania, Portugalia, Franța, Elveția. Laureat al mai multor premii naționale pentru proză, dramaturgie și traducere. De patru ani organizează anual întâlniri culturale internaționale prin intermediul Asociației Multiculturale Internaționale Ars Maris, cu sediul la Reghin. Prezent în toate dicționarele de scriitori români și în Dicționarul analitic de opere literare.

- **Cornel UDREA**

Absolvent al Facultății de Filologie din Cluj, promoția 1969, ziarist, realizator-coordonator la Radio Cluj, programe de divertisment, teatru radiofonic și spectacole cu public, membru al Uniunii Scriitorilor din România, al OIJ, al UZP.

Cărți publicate:

Poezie : 5 volume, proza umoristica: 31 de volume, teatru: 17 volume

47 de producții scenice, premiere pe plan național și internațional în București, Cluj, Ploiești, Pitești, Iași, Satu Mare, Bacău, Botoșani, Târgu Mureș, Brașov, Turnu Severin, Petroșani, Deva, Baia Mare, în Franța, Suedia, Danemarca, Croația, Bulgaria; 20 spectacole de revistă la: Teatrul de Revistă al Armatei din Cluj, Teatrul „Majestic” Ploiești, Teatrul Musical și de Revistă „Nae Leonard” Galați, Teatrul de Revistă Baia Mare, Teatrul de Revistă Deva; 70 Diplome, Premii, Titluri.

- **Maria VAIDA VOIEVOD**

Absolventă a Facultății de Filologie a Universității Babeș Bolyai, până în 1972, cu intermitențe funcționar- profesor. 1972 – 1985 redactor, șef de secție, redactor șef adjunct la Studioul de Radio și Televiziune Cluj, apoi șef serviciu la Biblioteca Universitară Cluj, în perioada 22 decembrie 1989 – 1991 redactor la Studioul de RTV Cluj, redactor șef la Agenția Independentă de Presă și Editură V-V- Press, autoare de versuri și proză.

- **Dumitru VÂRTIC**

Absolvent al Conservatorului Gheorghe Dima din Cluj, din 1967 – 1981 redactor la Studioul de Radio din Cluj, redactor muzical în specialitatea folclor și muzică corală, fondator a două emisiuni de etnografie și folclor care se transmit și acum la Radio Cluj, prin care au fost satisfăcute atât solicitările muzicale ale ascultătorilor, dar și lansarea a sute de cântece și a zeci de interpreți de muzică populară printre care amintim: Dumitru Fărcaș, Valeria Peter Predescu, Maria Butaciu, Angela Buciu, Florica Bradu, Mia Dan, Vasile Iova, Florica Zaha, Ion Conea, Frații Filip, Ana Sântejudean, Octavian Ungur, Ion Sotelecan, Maria Peter, Surorile Codorean, Iviu Becichi, Petre Petrus, Cornelia Ardelean, Lucreția Bizo, Gheorghe Mureșan. Dumitru Vârtic a scris poezii, de o rară sensibilitate adunate în două volume. Sub semnătura lui au apărut două culegeri de folclor.

CONSTANȚA

- **Nicolae Sever CĂRPINIȘAN**

S-a născut la 6 ianuarie 1900, la Constanța, a fost jurnalist, publicist, tipograf, regizor, dramaturg și bibliotecar.

În timpul Primului Război Mondial, în refugiu la Iași, tipărește lucrările lui Nicolae Iorga. După terminarea războiului, revine la Constanța și obține calificarea de maestru tipograf. În anul 1919 este redactorul publicației bilunare « Șoapte » - revistă socială, literară, artistică, muzicală și sportivă.

În 1922 editează gazeta de orientare social – democrată « Dobrogea economică ». Ulterior, director al ziarului « Muncitorul Constanței », « organ al apărării intereselor muncitorești » și secretarul de redacție al « Dobrogei June ».

În anul 1924, Camera de Comerț din Constanța îi oferă o bursă pentru a merge la Sorbona – Paris, să studieze la Școala Superioară de Jurnalism. După trei ani revine în țară cu trei diplome: una de jurnalism, alta de economie politică și una de economie agrară.

La Camera de Comerț Constanța a lucrat ca tehnoredactor al Buletinului Camerei de Comerț și Industrie – circumscripția X Constanța, apoi ca secretar de redacție.

Scrie piese de teatru, este regizor, secretar literar.

După epurarea din presă este trimis cu domiciliul forțat la Bicăz, de unde revine în 1954, fiind angajat ca bibliotecar la Celegiul « Mircea cel Bătrân ».

Colaborează la ziarele « Farul », « Dacia », « Dobrogea socialistă », « Foaia plugarului », « Limanul », « Marea Neagră », « Nădejdea », « Pontice ».

Moare la Constanța, în 28 iulie 1975.

Menționăm că din acest an Asociația Română de Istorie a Presei a instituit premiul care îi poartă numele.

Primul laureat este jurnalistul militar Marian Moșneagu.

Premiul s-a instituit la 100 de ani de la nașterea lui Nicolae Sever Cărpinișan și a fost conferit prima oară în 14 aprilie 2011, la Constanța, cu ocazia Congresului Național de Istorie a Presei, în prezența fiicei jurnalistului, prof. Dr. Letiția Opreanu.

CRAIOVA

- **Sebastian Domoziță**
- **Lucian Zatti, Cornel Sorescu**
- **Mihai Nicola**